

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 26, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, LIEPA - JULY 26, 1996

Nr. 144

Rinkimams artėjant

G. Vagnorius: Nebus griebiamasi politinio revanšo

Vilnius, liepos 24 d. (Tėvynės Sąjungos spaudos tarnyba) - Trečiadienį įvykusioje spaudos konferencijoje Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius supažindino su kai kuriais patikslinimais partijos rinkimų programoje. Jis išskyrė tokius svarbiausius programos teiginius: piniginius ir finansinius svirtis gaivinanti imones ir skatinanti verslą, atstatyti gyventojų perkamąją galią; įvesti šalyje griežtą teisinę tvarką, atstatyti teisingumą, tačiau be keršto; užtikrinti bankų patikimumą, reformuoti šalies energetikos ūkį, mažinti mokesčių našą ir greičiau pasirengti stojimui į Europos Sąjungą.

Seimo narys pažymėjo, kad programos ekonominės permainingos kartais pritaria ir tie verslo sluoksniai, kurie nėra „mūsų pažiūrų“. „Tai liudija, kad ši programa yra valstybinės ekonomikos gaivinimo, nacionalinės ekonomikos gelbėjimo programa, atitinkanti teisinių demokratinių Vakarų valstybių nuostatas“, teigė jis.

G. Vagnorius sakė, kad programos metmenys, atsižvelgiant į gaunamus siūlymus, šiuo metu tikslinami bei papildomi, tačiau nekeičiant pagrindinių nuostatų.

Kalbėdamas apie sunkumus Valstybiniame komerciniame banke G. Vagnorius tvirtino,

kad tai ne banko, bet valdžios krizė. „Bankas nebankrutavo - jis su aukštųjų valstybės pareigūnų žinia paprasčiausiai išvotas“, teigė jis. Vyriausybės nutarimą, kuriuo valstybės institucijos įpareigojamos pervesti ir laikyti lėšas bankrutuojančiame banke jis pavadino valstybės lėšų, pirmiausia nešmokėtų atlyginimų mokytojams, gydytojams, nešmokėtų socialinių pašalpų, „išplūdkymu“, kadangi savivaldybės negauna per šį banką pervedamų pinigų.

Tėvynės Sąjungos valdybos pirmininkas nurodė, kad nuostoliai bankuose siekia 1-2 mlrd.

Krikščionių demokratų sąjunga rinkimuose dalyvaus savarankiškai

Vilnius, liepos 24 d. Lietuvos krikščionių demokratų sąjunga (KDS) ketina savarankiškai dalyvauti rinkimuose, tačiau neatmeta galimybės konsultuotis ir bendradarbiauti su įvairiomis politinėmis partijomis.

Tai spaudos konferencijoje pasakė 1989-aisiais atkurtos Lietuvos KDS pirmininkas, Lietuvos Helsinkio grupės pirmininkas ir disidentas Viktoras Petkus bei sąjungos narys, Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis.

Sąjunga dar nėra įregistruota rinkimams Teisingumo ministerijoje. Tačiau K. Bobelis tikisi,

litų, o iš jų 700-800 mln. litų yra išvoti - tai „paskolos“, išduotos iš anksto susitarus, kad jų nereikės gražinti.

Gediminas Vagnorius patikino, kad, siekiant teisingumo visuomenėje, nebus griebiamasi politinio revanšo, bandyti atstatyti teisingumą, kurio nebuvo pastaraisiais metais, nes negalima „pakeisti gyvenimo, kuris jau įvyko“. Pasak jo, todėl po to, kai buvo išbandytos visos imamos priemonės ir nepavyko sustabdyti neteisėto privatizavimo, jo pasekmių dabar jau negalima panaikinti. „Atsakomybė tenka ne tiems, kurie pasinaudojo naujais įstatymais arba nauja vyriausybės „prichvatizavimo“ politika, bet tiems pareigūnams ir toms politinėms jėgoms, kurios 1993 m. pavasarį organizavo įstatymų pataisas“, pažymėjo Tėvynės Sąjungos valdybos pirmininkas.

kad į šeštadienį Vilniuje vyksiantį suvažiavimą susirinks pakankamas skaičius delegatų, tad bus galima kitą savaitę KDS įregistruoti.

Tikslaus sąjungos narių skaičiaus K. Bobelis nenurodė. Jis sakė, kad sąjungos Marijampolės skyriuje yra 50 narių ir išvardino dar kelis skyrius, esančius Vilniuje bei dar keliuose Lietuvos miestuose bei rajonuose.

Pasak K. Bobelio, KDS vadovaujasi krikščioniškais demokratiniiais principais ir siekia pagerinti šalies ekonominę, politinę, kultūrinę būklę.

Kalbėdamas apie santykius su viena stipriausių šalies opozicinių jėgų - Krikščionių demokratų partija, K. Bobelis sakė, kad tarp jų principinių skirtumų nėra. Jis išreiškė viltį, kad po Lietuvos krikščioniškojo demokratinio judėjimo įsikūrimo atsiškyrusios partija ir sąjunga suras bendrą kalbą.

Vilniuje - pirmasis užsienio banko skyrius

Vilnius, liepos 22 d. (AGEP) - Lenkijos banko „Kredit Bank SA“ valdybos pirmininkas Stanislas Pacukas, susitikęs su Lietuvos banko valdybos pirmininku Reinoldiumi Šarkinu, pranešė apie ketinimą reorganizuoti banko atstovybę Vilniuje į skyrių. Tai būtų pirmasis užsienio banko skyrius Lietuvoje.

Pateikti dokumentai dar du mėnesius bus papildomi, o galutinį sprendimą Lietuvos bankas gali priimti ne vėliau kaip per pusmetį.

1990 m. įsteigtas „Kredit Bank SA“ yra privatus bankas, turi 44 skyrius Lenkijoje, bendradarbiauja beveik su 900 pasaulio bankų. Bankas daugiausia aptarnauja privataus kapitalo sektorius, ypač mažas ir vidutiniškas imones.

Gegužės banko akcinis kapitalas siekė per 250 mln. litų, o turas - beveik 2 mlrd. litų.

Lietuvoje šiuo metu veikia keturios užsienio banko atstovybės: Lenkijos „Bank Polska Kasa Opieki SA“, „Kredit Bank SA“, Didžiosios Britanijos „The Royal Bank of Scotland Plc.“ bei Rusijos akcinio komercinio banko „Kontakt“.

Lietuva vertina JAV Atstovų rūmų pagalbą NATO kandidatams

Vilnius, liepos 24 d. (AGEP) - „Svarbiu žingsniu į priekį“ Lietuvos užsienio reikalų ministerija laiko JAV Kongreso Atstovų rūmų antradienį patvirtintą 60 mln. dolerių vertės karinę pagalbą Lenkijai, Vengrijai ir Čekijai, kad padėtų joms pasiruošti stojimui į NATO.

Aukštas Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos (URM)

Trumpai iš Lietuvos

JAV pasiuntinys ypatingiems reikalams James Collins Rygoje pareiškė, kad po susitikimo Vilniuje su Lietuvos URM sekretoriumi Albinu Januška ir kitais Lietuvos pareigūnais jis susidarė nuomonę, jog Lietuva yra patenkinta santykiu su Rusija raida ir nekelia politinių problemų, galinčių sukomplikuoti Vilniaus ir Maskvos santykius.

Statistikos departamento generalinio direktoriaus Kęstučio Zaborsko teigimu, į Lietuvą yra investuota beveik 400 mln. JAV dolerių. Didžiausia investuotoja yra Vokietija, iki šiol įsteigusi 181 bendrą su Lietuvos kapitalu arba savo kapitalo įmonę. Antrą ir trečią vietas pagal investicijas užima JAV ir Didžioji Britanija.

Lietuva paruošė atsakymus į klausimyną, kurį sudarė Europos Sąjungos (ES) speciali komisija, klausimus, parodančius šalies pasiruošimą įstoti į ES. Prieš pateikiant atsakymus komisijai Briuselyje, Vilniuje juos turės patvirtinti ministrų kabinetas.

Rugpjūčio mėn. Lietuvos akcinė bendrovė „Lietuvos energija“ ateinančiam šildymo sezonui pirs 200,000 tonų mazuto. Už jį su atskiromis firmomis energetikai atsiskaitys išsiskaitę per pusę metų. Vyriausybė suteikė mokesčio garantijas už mazutą, kuris bus perkamas iš 4 užsienio firmų, 6 mėn. laikotarpiui su 9 proc. metinėmis palūkanomis. Sutarinių palūkanų skirtumą mokes „Lietuvos energija“. Su firmomis sutartos palūkanos svyruoja apie 18 proc.

Ministro pirmininko Mindaugo Stankevičiaus liepos mėn. 17 d. potvarkiu pakeisti Tarptautinio valiutos fondo valdytojai nuo Lietuvos.

Sios finansinės institucijos valdytoju nuo Lietuvos paskirtas Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldius Šarkinas, pakeitine valdytoja - Finansų ministerijos sekretorė Violeta Latvienė.

Finansų ministerija pranešė, kad Lietuvos skola užsieniui artėja prie 900 mln. dolerių.

Žaliųjų bendrijos „Atgaja“ organizuojamas „Aplinkosaugos žygis dviračiais '96“ prasidėjo penktadienį Vilniuje. Iki rugpjūčio 4 d. maršrutu Vilnius - Paberžė - Giedraičiai - Molėtai - Tauragnai - Aukštaitijos nacionalinis parkas - Dūkštai - Visaginas - Rimšė - Kretuonas - Švenčionys - Pabradė - Vilnius bus aplankytos gražiausios pietryčių Lietuvos vietos. Tikimasi, kad žygyje dalyvaus apie 200 žmonių. Šiuo žygiu siekiama atkreipti visuomenės dėmesį į transporto priemonių sukeliamas oro taršos problemas, Ig-nalinos AE poveikį aplinkai, į saugomų gamtinių teritorijų priežiūrą ir tvarkymą.

pareigūnas, komentuodamas šį Atstovų rūmų Tarptautinių santykių komiteto pirmininko Benjamin Gilman pasiūlytą projektą, išreiškė viltį, kad tolimųjų svarstymų metu JAV Kongresas aiškiai pareikš savo suinteresuotumą Lietuvos bei kitų Baltijos valstybių saugumu bei paramą joms siekiant narystės NATO.

Lietuvos diplomatas palankiai įvertino JAV parlamente vykusią diskusiją ir pastebėjo, kad jos metu Lietuva ir kitos Baltijos šalys buvo minimos kaip realios naujos NATO narės.

Tokiomis jais vadino daugelis svarstymo metu kalbėjusių parlamentarų, nors įstatymo projekte jos neminimos kartu su didžiausią pažangą pasiekusiomis Vidurio Europos valstybėmis, kurioms siūloma suteikti tikslinę 60 mln. JAV dolerių paramą ruošiantis narystei NATO.

Tačiau kitame įstatymo straipsnyje Lietuvai ir kitoms galimoms NATO kandidatėms numatyta galimybė naudotis minėtąja 60 mln. dolerių tikslinė finansinė parama, ruošiantis narystei NATO, bei kartu su Vyšegrado valstybėmis dalyvauti JAV finansuojamoje Regioninės oro erdvės iniciatyvos programoje, sakė Lietuvos URM pareigūnas.

Pagalbos projektą JAV Atstovų rūmai patvirtino balsų dauguma, tačiau jį dar turės svarstyti Senatas.

Bus įrengti nauji sienos perėjimo punktai

Vilnius, liepos 24 d. (AGEP) - Antradienį Šiauliuose vykusioje Lietuvos ir Latvijos muitinių atstovų susitikime nutarta steigti jungtinius sienos perėjimo punktus.

Rugsėji pradžios veikti jungtinių sienos perėjimo punktai Salotiai - Grenstalė Pasvalio rajone bei Smėlynė - Medunė Zarasų rajone, kur abiejų valstybių muitininkai dirbs kartu, tuo sutrumpindami mašinų stovėjimo punktuose laiką.

Susitikimo metu pasirašytas darbo protokolai, o rugpjūčio 15 d. bus pasirašytos ir darbo sutartys.

Abiejų valstybių pareigūnai sutarė operatyviai keistis informacija kovojant su kontrabanda, aptarė vieningų muitinės dokumentų, spaudų ir plombų, tranzitinių krovinų muitinio įforminimo galimybes.

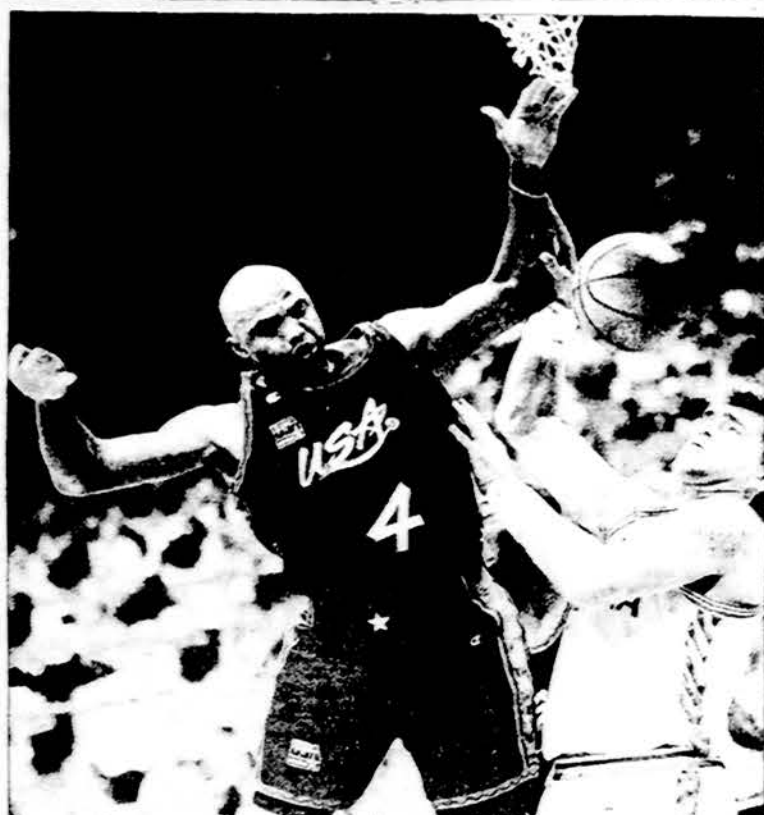
Pietų Afrikos Respublikos (PAR) prezidentas Nelson Mandela liepos 9 d. atvyko valstybiniam vizitui į Didžiąją Britaniją kaip karalienės Elizabeth II svečias. PAR vadovas susitiko su Didžiosios Britanijos ministru pirmininku John Major, kt. vyriausybės nariais. Antrąją savo vizito dieną parko šalia Bekingemo rūmų Nelson Mandela pasodino medelį, atsišildydamas į Anglijos sostą įvedinio princo Charles kvietimą atsidinti karališkąjį parką, kurį 1987 m. nusisėbė vėtra. Nuotr.: Londono centre pasodinę „Mandela's medį“, PAR prezidentas įsijungė į šokėjų iš Pietų Afrikos šokių. Reuter nuotr. „Lietuvos rytė“

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Trečiadienio vakarą Lietuvos krepšinio rinktinė, nežaidžiant pagrindiniams žaidėjams Šarūnui Marčiulionui ir Arvydui Sabonui (žaidė tik pusę pirmojo kėlinio), pralaimėjo JAV „svajonių“ komandai (102-84). Nuotr.: Arvydo Sabonio ir Charles Barkley „dvikova“.

(Smulkiau apie olimpinę žaidynes skaitykite 2 psl)

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, ITAR-TASS, BNS, RIA žinių agentūrų pranešimais)

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka šalies verslininkų suvažiavime Minske pareiškė, kad rudenį siūlys parlamentui priimti Baltarusijos ekonominio vystymo programą iki 2000-ųjų metų ir „naują konstituciją“, pasak A. Lukašenką, paremta „civilizuotų šalių patirtimi“. Jeigu parlamentas atmes prezidento siūlymus, bus organizuojamas referendumas.

Londonas. Rusijos Saugumo Tarybos sekretorius Aleksandr Lebed interviu dienraščiui „Financial Times“ pareiškė, kad jis neprieštarauja planuojamam NATO išplėtimui ir rytus. Lebed sakė, kad NATO išplėtimas daug kainuos (alianso šalių mokesčių mokėtojams) ir nėra būtinas, tačiau tai nesukels grėsmės Rusijos saugumui. Pasak Lebed, dėl NATO išplėtimo jis yra „ramus“, jis taip pat mano, kad Rusija paprasčiausiai daugiau negali būti agresyvi. Lebed pridūrė, kad Rusija neketina su niekuo kovoti.

Strasbūras. Europos Taryba (ET) trečiadienį pasmerkė Rusijos kariuomenės veiksmus Čečėnijoje. ET jau antrą kartą po Rusijos prezidento Boris Jelcino perrinkimo šalies prezidentu protestavo prieš Rusijos karines operacijas Čečėnijoje. ET Parlamentinės Asamblėjos pirmininkė Leni Fischer pareiškė, kad Rusijos kariškių abejingumas ir paniekia civiliams Čečėnijos gyventojams prieštarauja vi-

siems ET principams ir vertybėms. Pasak Fischer, jei nebus bandoma ieškoti Čečėnijos konflikto sprendimo taikiu būdu, tai turės poveikį kitų valstybių pasitikėjimui Rusija.

Rusijos tautinių reikalų ministras Viacheslav Michailov, atsakydamas į ITAR-TASS korespondento klausimą, pabrėžė, kad jis kategoriškai atmeta separatistų vado Zelimchan Jandarbajev reikalavimą pasitelkti JT taikos pajėgas krizės Čečėnijoje sureguliuvimui.

Cečėnijos teroristas Salman Raduejev, arba žmogus, vaidinantis jį, prisiėmė atsakomybę už Rusijos mieste Voroneže įvyktą teroristinį aktą.

Sofija. Bulgarijos Konstitucinio teismo sprendimu, Socialistų partijos kandidatas ir prezidentus spalio mėnesį įvyksiančiuose rinkimuose Georgi Pirinski negali kovoti dėl šio posto. Pagal Konstituciją Bulgarijos Respublikos prezidentas privalo būti Bulgarijos pilietis, gimęs šalyje. G. Pirinski gimė New York'e 1948 m., jo tėvas bulgaras, o motina - amerikietė.

Minske Baltarusijos Jungtinių pilietinės partijos ir Baltarusijos Liaudies fronto vadovai Stanislas Bogdankevič ir Jurij Chodyka spaudos konferencijoje pareiškė, kad prezidento Aleksandro Lukašenką šį rudenį ruošiamas referendumas - konstitucinis perversmas šalyje.

1997 metų pabaigoje Estijoje, bendradarbiaujant su vokiečių susivienijimu „Dynamit Nobel GmbH“, pradės dirbti sprogstamųjų medžiagų gamyklą. Apie tai pranešė Estijos gamyklos akcinės bendrovės ir vokiečių atstovai.

Rusijos kariuomenės Čečėnijoje vado pavaduotojas generolas Konstantin Polikovskij interviu „Interfaksui“ paneigė Čečėnijos atstovo Movladi Udugov tvirtinimus, kad Rusija netoli Šatojans panaudojo cheminį ginklą.

KALENDORIUS

Liepos 26 d.: Šv. Ona ir Joakimas, Marijos tėvai; Gluosnis, Greitutė.

Liepos 27 d.: Pantaleonas, Natalija, Danguolė, Žintautas.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

LIETUVOS KREPŠININKAI
ATLANTOS OLIMPIADOJELIETUVOS KREPŠINIO
RINKTINĖJE 11 ŽAIDĖJŲ

Lietuvos krepšinio rinktinės treneriai nutarė, kad olimpiadoje rungtyniauti užteks 11-kos žaidėjų. Po treniruotės ketvirtadienį, liepos 18 d., buvo uždaryta šios sudėties olimpinė krepšinio komanda: vidurio puolėjai – Arvydas Sabonis, Euralius Žukauskas, Gintaras Einikis; krašto puolėjai – Artūras Karnišovas, Mindaugas Žukauskas, Saulius Stombergas; gynėjai – Šarūnas Marčiulionis, Rimas Kurtinaitis, Darius Lukminas, Rytis Vaisvila ir Tomas Pačesa.

Vyr. treneris Vladas Garastas, treneriai Jonas Kazlauskas, ir Donn Nelson. Krepšinio vadovas Algimantas Pavilionis.

Atlantoje buvę Virginijus Praskėvičius, Kęstutis Sestokas ir Darius Maskoliūnas grįžo į Lietuvą penktadienį, liepos 19 d. su grįžtančiu „Lietuvos avialinijų“ lėktuvu.

KROATIJĄ NUGALĖTA
PO DVIEJŲ PRATĖSIMŲ

Lietuvos krepšinio rinktinė liepos 20 d. rezultatu 83-81 (37-31) (66-66) (72-72) nugalėjo Kroatijos rinktinę olimpinio žaidynių A pogrupio rungtynėse.

Lietuvos rinktinės kapitonas Rimas Kurtinaitis pelnė 9 iš 12 savo taškų per antrąjį rungtynių pratimą, kai du jo taiklūs tritaškiai metimai persivertė rezultatu Lietuvos krepšininkų naudai.

Arvydas Sabonis pelnė 20 taškų ir atkovojo 14 atšokusių kamuolių. Koją susižeidęs Artūras Karnišovas pelnė 16 taškų ir atkovojo 6 atšokusių kamuolių, Šarūnas Marčiulionis pelnė 14 taškų.

Kroatijos rinktinėje nesulaukimas buvo NBA čempionas Toni Kukoč, pelnęs 33 taškus, atkovojęs 11 kamuolių ir 6 kartus sėkmingai asistavęs savo komandos draugams.

Lietuvos rinktinė 1-7 taškų persvara pirmavo didžiąją rungtynių su Kroatija dalį. Iki antrojo kėlinio pabaigos likus žaisti 1 minutę ir 17 sekundžių, lietuviai pirmavo 66-60, tačiau vėliau kelis kartus sukiro.

Likęs žaisti 26 sekundes iki antrojo kėlinio pabaigos T. Kukoč baudos metimais (penktą kartą prasižengė Š. Marčiulionis) rezultata išlygino. Lietuvos krepšininkai prarado kamuolį, tačiau sugebėjo apginti savo krepšį.

Per pirmąjį pratimą koja susižeidė A. Karnišovas. Negalinti priminti kojos krepšininkai po rungtynių komandos draugai išnešė ant rankų. Kroatijos krepšininkai esant lygiam rezultatui 72-72 vėl neisinaudavo galimybės sėkmingai užbaigti paskutinį puolimą.

Antrąjame rungtynių pratime penktą kartą prasižengė be keitimų rungtyniauvęs A. Sabonis ir kroatai šiose rungtynėse įgijo didžiausią 3 taškų persvarą. Tuo metu tritaškį su bauda įmetė R. Kurtinaitis.

T. Kukoč paskutinį kartą savo komandą į priekį išvedė likus žaisti pustrėties minutės. Po R. Kurtinaičio tritaškio 2 pratėsi-

mui baigiantis rezultatas tapo 81-80 Lietuvos rinktinės naudai. Paskutinis kroatų rinktinės puolimas, lietuviams pirmąjį kartą rezultatu 82-81, buvo nesėkmingas.

Likęs žaisti 0.7 sekundės, R. Kurtinaitis pataikė baudos metimą ir šias rungtynes pavadino vienomis sėkmingiausiu savo gyvenime.

Rungtynes stebėjo Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas.

Ištraukos iš „Lietuvos ryto“

PRALAIMĖTOS
RUNGTYNĖS
ARGENTINOS RINKTINEI

Lietuvos krepšinio rinktinė pralaimėjo olimpinio krepšinio turnyro rungtynes Argentina 61-65 (25-31). Nesėkmingai Lietuvos krepšininkams susiklosčiusios rungtynės vyko pirmadienį, liepos 22 d. vakare.

Po šio pralaimėjimo Lietuvos krepšininkai sukomplikavo savo galimybes grupėje iškviesti antrą vietą. Ši vieta leistų Lietuvos krepšininkams su JAV „Svajonių komanda“ atkrentamosios varžybose susitikti tik finale.

Arvydas Sabonis rungtynėse su Argentina pirmavo puolimams – pelnė 30 taškų ir atkovojo 11 atšokusių kamuolių. Lietuvos rinktinėje nerungtyniavo susižeidęs puolėjas Artūras Karnišovas.

Argentinietis Juanas Espilis pelnė 25 taškus, keturis jų baudų metimais per paskutiniąsias 12 rungtynių sekundes.

Argentinos rinktinės pradinio penketuko žaidėjas Marcelo Nicola, kurį 1993 metais antrame NBA naujokų biržos etape pasirinko „Houston Rockets“ klubas, baigiantis pirmam kėliniui susižeidė, kovodamas dėl atšokusio kamuolio.

Rungtynėse su Argentina Lietuvos komanda dažniausiai vijo savo varžovę. Įpusėjus antram kėliniui argentiniečiai pirmavo 48-39, tačiau Lietuvos krepšininkai penkių minučių tarpe laimėjo 14-0 ir išsiveržė į priekį 53-48.

Esant pasekmei 55-50, 7 taškų paeiliui pelnė Argentinos žaidėjai, vėliau persvarą padidinę iki 4 taškų – 61-57.

Šiose rungtynėse likus žaisti 14 sekundžių, Rimas Kurtinaitis pataikė pirmą iš 14 metų Lietuvos rinktinės tritaškį metu, kai Argentinos krepšininkai per rungtynes pataikė 10 tritaškį iš 24 metų.

A grupės antros vietos likimui daug įtakos turės šiandienos rungtynės tarp Kroatijos ir Argentinos rinktinės. Kroatų pergalės atveju, antrą vietą užimt galėtų ir lietuviai.

Iš „Lietuvos ryto“

PRALAIMĖTA IR JAV
„SVAJONIŲ“ KOMANDAI

Trečiadienį, liepos 24 d. vakare daugelis tikėjosi televizijos ekrane matyti iš Atlantos Georgia Dome ištisai transliuojamas Lietuvos olimpinės krepšinio rinktinės rungtynes prieš JAV „Svajonių“ komandą. Deja, šie lūkesčiai buvo apvilti, nes tų rungtynių matėme tik kelis trumpus momentus,

Lietuvos olimpinės krepšinio rinktinės vyr. treneris Vladas Garastas su žaidėjais aptaria rungtynių Nuotr. Donato Tījnelio

JAV OLIMPIETIS TOMAS PUKŠTYS
DĖMESIO CENTRE

Čikagos ir apylinkių anglų kalba išeinanti spauda šią savaitę rašo apie ietininką Tomą Pukštį, kuris jau antrą kartą JAV rinktinės sudėtyje dalyvauja olimpinėse žaidynėse.

Tomas yra vienintelis lietuvių kilmės sportininkas JAV rinktinėje. Jis ne kartą jau yra buvęs JAV ieties metimo čempionu ir rekordininku, o š.m. liepos mėn. pradžioje tarptautinėse lengv. atletikos varžybose Paryžiuje, Prancūzijoje, pagerino jam pačiam priklausiusį JAV rekordą (281 pėdos 2 coliai, pasiektas Suomijoje 1993 m.), dabar nusiviesdamas ietį 282'3". Šiose varžybose jis buvo antruoju po pasaulio čempiono, čekio Jan Zelezny.

Čikagos „Sun-Times“ dienraštis liepos 21 d. laidoje išspausdino platų rašinį su didele antrašte – „Pukštis is hoping for a big finish“, kuriame skaitojai supažindinami su Tomu ir jo geromis sportinėmis savybėmis. Pabrėžiama, kad Tomas po olimpiados atidarymo iškilnių nepasileidžia olimpinėje kaimelyje tuščiai leisti laiką ar pramogauti kartu su kitais, bet išvažiuo treniruotis į JAV

isprastus tarp ištisai rodytų vyrų gimnastikos ir kitų varžybų. Tačiau ir to žiūrovams pakako susidaryti teigiamą nuomonę apie lietuvių krepšininkus, kurie savo žaidimu sudarė malonų kultūringų žaidėjų įspūdį.

Marčiulionis ir šiose rungtynėse nežaidė, didesnę jų dalį ant suolo prasidėjo ir Sabonis.

Mūsų jaunesnieji ir mažiau patyrę krepšininkai pademonstravo gerų žaidėjų savybes, nesileido išgąsdinami savo pranašumu apsuvaigusių NBA „Svajonių“, o žaidė su jais kaip su sau lygiais. Tai pastebėjo ir trumpi televizijos pranešėjo komentarai, ypač abiejų didžiųjų Čikagos dienraščių sporto žurnalistai, kurie šiomis dienomis nešykštė kritiškai atsiliepiamų apie „Svajonių“ komandą ir jų žaidimo „modus operandi“ – pradžioje oponantą išgąstinti priblokšti, paskui dominuoti ir baigti rungtynes laimėtojais.

Šia taktika jie rėmėsi ir šiose rungtynėse. Nors „Svajonės“ prieš lietuvius laimėjo 104:82 santykiu (22 taškų persvara), kai kurie tų „Svajonių“ žaidėjai jau pradeda atsipeikėti, kad ta jų „magika“ nebeveikia, kad oponentai nebesileidžia užkėlimams. Gal todėl šiose rungtynėse buvo jaučiamas amerikiečių respektas lietuviams.

Dabar tenka palinkėti Lietuvos rinktinės laimėti prieš Angolą šį vakarą ir pirmadienį – prieš Kinijos krepšininkus.

IR

Edvardas Šulaitis

PERSPEKTYVUS
KREPŠININKAS IŠ
LIETUVOS

Gegužės 17-19 d. Wheaton mieste tie, kurie stebėjo Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių krepšinio varžybas, be abejo, matė jauną, gražiai naujus krepšininką, žaidžiantį Čikagos ASK „Lituanicos“ jaunių A ir vyrų B klasių komandose. Jis labai aktyviai šiose komandose rungtyniavo, ir buvo vienu iš geriausių taškų medžiotojų. Jo talka buvo labai jaučiama daugelyje rungtynių (o jų per 3 dienas sužaidė net 8) ir jo atsivajaujamoms komandoms pelnė 6 pergalės iš 8 susitikimų.

Jaunasis krepšininkas Aurimas Šmigelskis, 1978 m. vasa-

Krepšininkas Aurimas Šmigelskis

rio 7 d. gimė Kaune. Dabar jo ūgis jau 6'2", o svoris – 190 svarų. Nepaisant, kad jis dar jaunas vyras, krepšinį žaidžia jau 10 metų, paskutiniu metu net buvo pasirodęs Kauno „Žalgirio“ jaunių komandoje.

Čikagon Aurimas atvyko š.m. gegužės viduryje pas savo motutę Janiną Ruginienę, gyvenančią Cicero, Illinois. Sužinojęs, jog netrukus Čikagos pašonėje vyks didelės lietuvių krepšinio varžybos, Aurimas pareiškė norą jose dalyvauti ir buvo supažindintas su „Lituanicos“ klubo treneriu Rimu Dirvoniu. Šis, jau kitą po jo atvykimo Amerikon dieną, pakvietė Aurimą atvykti į treniruotę ir įsitikino, kad jaunuolis galės daug padėti jo treniruojamoms komandoms. „Niekada nesu žaidęs tiek daug rungtynių per tokį trumpą laiką, kaip dabar Čikagoje“, – kalbėjo Aurimas po savo aštuntojo susitikimo – vyrų B klasės finale, kuriame buvo įveikti varžovai iš Clevelando ir laimėta graži taurė.

Jaunasis kaunietis norėtų patekti į kokią nors Amerikoje mokyklą, kur galėtų mokytis ir žaisti krepšinį. Reikia manyti, kad tai jam pavyks.

E.Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsi, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė

Administracinis Ignas Budrys

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūria. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netais. Skelbimų kainos priimamos, gavus prašymą ka nors skelbti.

ŠALFASS-gos METINĖS LIETUVIŲ
GOLFO PIRMENYBĖS

1996 m. ŠALFASS-gos metinės lietuvių golfo pirmenybės š.m. rugpjūčio 31 – rugsėjo 1 d. vyks Bay Valley Golf Club, Bay City, Michigan.

Šias 46-sias metines golfo pirmenybes vykdė Detroito lietuvių sporto klubas „Kovas“. Registruotis iki rugpjūčio 20 d. siunčiant 20 dol. (US) arba 27 dol. (CAN.), Kaziu Kizlauskui/Detroit „Kovas“, 7412 Camelot Dr., W. Bloomfield, MI

48322. Pavėluota registracija – 30 dol. (US) ir 40 dol. (CAN.).

Žaidynių formatais: 36 skylių žaidynės. Dalyvavimas atviras visiems lietuvių kilmės žaidėjams, oms. Žaidynės vyks 8-niose „Handicap“ klasėse. Komandinės varžybos – 6 iš 9 geriausių rezultatai. Trofejai visų klasių laimėtojams.

Golfo kaina (su vežimuku) 40 dol. už dieną.

Kambarių kainos 65 dol. už naktį (2 lovų kamb.).

Rezervacijos atliekamos iki rugpjūčio 7 d., tel. 800-292-5028 (US), 800-545-7443 (CAN).

Galutinė registracija ir susipažinimas – penktadienį, 7 v.v. Del platesnės informacijos skambinkite tel. 810-661-0031, arba 810-642-7049.

TARPMIESTINĖS GOLFO
ŽAIDYNĖS

Tarpmiestinės Detroito/Clevelando golfo žaidynės vyks šeštadienį, rugpjūčio 3 d., 10:30 v.r. Sugar Creek G.C., Elmore, OH. Šios žaidynės ten vyksta jau daugelį metų.

Šiais metais tuo pačiu laiku vyks Elmore Open, tai bus progai laimėti įvairių dovanų ir pasivažinėti. Žaidynių perėmėnais trofejus šiuo metu priklauso Clevelandui. Šių metų žaidynių rengėjai yra Clevelando lietuvių golfo klubas. V.P.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95th St. Tel. (708) 422-8101

Valandos pagal susitarimą

Pirmą 3 v.p.p. – 7 v.v., antrą 12:30 – 3 v.p.p.

trečią, ketvirtą, penktą 1 – 3 v.p.p.

penktą ir šeštą 9 v.v. – 12 v.p.p.

6122 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-9999 arba (312) 488-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR

IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestern-un-to

diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už

priemamą kainą. Pacientai primami

absoluciai punktualiai. Sušaukiamai

(kalbėti angliskai) tel. 708-422-8280

SURENDER LAL, MD

Specialybė – Vidaus ligos

7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

Tel. 312-434-2123

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 671-3290

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, IL 60652

Tel. kabineto ir būto: 708-682-4199

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 56th Ave., Cicero

Kasdien 1 v.p.p. – 7 v.v.

Išskyrus trečd.; šėd. 12 – 4 v.p.p.

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9885 S. Roberts Rd., Moberly Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 988-0888

Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnostics, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 312-436-7788

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas

Kaltame lietuviškai

6166 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 586-7788

ARAS ŽILGAS, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center

Naperville Campus

1089 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. 708-627-0888

Valandos pagal susitarimą

„BALTOS APYKAKLĖS“

DR. R. GAJAUSKAITE

Nusikaltamumas – per amžius buvo viena opiausių žmonių problemų, kurią ji bando išspręsti visuomeninėmis ir valstybinėmis priemonėmis. Viena humaniškesnių valstybės funkcijų – nusikaltimų išvengimas – tai išankstinis nusikaltimų perspėjimas ir jo priežasčių šalinimas. Nusikaltimų išvengimui būtinas visų nusikaltimų ir nusikaltėlių tikslus ištyrimas, nustatant tokiuosius asocialios veiklos priežastis, ir sukuriant atitinkamą perspėjamųjų priemonių sistemą.

Nusikaltėlio portretas dažniausiai siejamas su žemo intelekto, mažamokslu, dažnai turinčiu psichines problemas, asmeniu. Kriminalinė statistika dažnai patvirtina šiuos duomenis, tačiau tik tam tikroje nusikaltimų grupėje – dažniausiai prievartinių. Tokį vienpusį įvaizdį mums kūrė sovietiniai kriminologai. Pasaulio demokratinė valstybių kriminologai visus nusikaltėlius dalina į vadinamąsias „baltas apykakles“ ir „mėlynas marškinius“, t.y. į nusikaltėlius, turinčius aukštą mokslo cenzą, svarią socialinę padėtį visuomenėje ir darantį nusikaltimus valstybinės ekonomikos bei finansų srityje, prisidengiant įstatymais. Taigi jų daromi nusikaltimai turi ypatingus bruožus: tai organizuota veikla valdymo srityje, reikalaujanti aukštos kvalifikacijos ir socialinės padėties bei savo pasekmėmis paliečianti plačias gyventojų mases.

Tuo tarpu „mėlynų marškinių“ atstovai – tai pavieniai nusikaltėliai ar silpnai organizuotų asmenų grupės, darantys nusikaltimus prieš pavienius asmenis. Akivaizdu, kad pirmoji nusikaltėlių grupė yra ypač pavojinga visuomenei. Istorijoje žinomi atvejai, kai tokios grupės, apsievienijusios į partijas (nacistų ir komunistų), užgrobė valstybinę valdžią. Tokiu atveju įstatymų leidystė pateko į nusikaltėlių rankas ir jau nebebuvo visuomenės interesų, o įtvirtino grupuotės diktatūrą. Diktatūrinio režimo padaryti nusikaltimai įvertinami milijonais pražudytų gyvybių ir sunaikinta ekonomija valstybėje.

Šiame amžiuje pirmą kartą istorijoje tokios „baltų apykaklių“ (nacių) veikla buvo įvertinta Niurnbergo procese. Deja, analogiška komunistų grupė iki šiolie dar liko neįvertinta. Pažymėtina, kad, kai demokratijos dėka „baltos apykaklės“ nepatenka į valstybės valdymo sferas ir negali įtakoti įstatymų leidystei, jie suformuoja „mafiją“, t.y. „valstybę“ valstybėje, kur galioja nerašyti įstatymai ir jie prievarta taikomi gyventojams.

Lietuva šiandien kryžkelėje – neišvartint 50 metų vykdyto „baltų apykaklių“ (komunistų) veiklos ir nepašalinę jų iš politinio gyvenimo, mėginome atstatyti demokratiją. „Baltaapykaklininkai“ pasistengė iš to padaryti parodiją. Patekę į Seimą – griebėsi savęs gelbėjimo akcijų – t.y. „stabilizacijos“, visų pirma – įstatymų leidystėje.

Nėra įstatymo – nėra nusikaltimo, gali grobti indėlius bankuose, praskolinti valstybę, neteisėtai supiratuoti. Ir nieko. Svarbiausia – bėda suversti ant kitų – „mėlynų marškinių“, amnestuojant juos ir rafinuotai prisidengiant padidėjusių nusikaltamumo savo sąmoningą Lietuvos valstybinio ekonominių pamatų griovimą, gyventojų skurdinimą ir stūmimą į neviltį.

Kad būtų aiškiau, panagrinėkime nusikaltimus gamtosaukai – šio šimtmečio pačiai aktualiausiai problemai.

Siemet sukako 10 metų nuo didžiausios planetoje katastrofos, turėjusios įtakos dešimčių milijonų žmonių sveikatai, gyvybei ir genofondui – 10 metų nuo avarijos Černobylio AE. Dešimtūkstantinė demonstrantų minia, reikalaujanti teisiskai sureguliuoti šios avarijos pasekmes. Minske sustramdyta milicija. Nukentėję nuo radiacijos, už teisėtus savo reikalavimus ir vėl nukentėję. Lietuvoje ši „tramdomo“ akcija buvo įvykdyta rafinuotiau, išskaidant jėgas per kelias konferencijas ir visose pravedant ryškia linija – mokslininkų įtikinėjimą, kad jokio pavojaus pas mus nėra, nebuvo ir nebus... Tiesa, žalieji surengė teatralityzotą eitynes prie Vyriausybės rūmų ir Mišiomis už mirusiųjų arkikatedroje pagerbė aukas.

Kontinentinė katastrofą sukėlusią avariją Černobylio AE, skaudžiausiai palietė aplinką, į gyvenimus: jie neteko namų, tėviškių, o mes, jei tai atsitiktų, Igalinoje, – netektume ir tėvynės bei valstybės. Bet svarbiausia – tai žmonių sveikata, gyvybė ir genofondas. Akivaizdžiu pasekmių paliestų žmonių jau skaičiuojami tūkstančiai. O kiek dar išryškės per apsigimimus?

Nuspinduliuotos žemės žaidos negis dar ilgiau. Todėl iškart buvo pradėtas teisminis procesas kaltiems nustatyti ir nubausiti. Nubaudė. Šiandien, praėjus 10 metų, išaiškėjo, kad ne tuos. Kalėjimuose sėdi tik vykdytojai, o organizatoriai ligišiole – laisvėje. Taigi, kas kaltas?

Gamtos apsaugos įstatymų pažeidėjai ryškiai skiriasi nuo kitų nusikaltėlių, tiek savo išsilavinimu, užimamomis pareigomis, tiek ir socialine padėtimi. Tik 15% jų buvo darbininkai – likę 85% – vadovai, t.y. darbo inžinieriais-technikais

Švenciant Partizanų dieną 1996 m. gegužės 19 d. Vilniuje.

milijonų žmonių sveikatai, gyvybei ir genofondui – 10 metų nuo avarijos Černobylio AE. Dešimtūkstantinė demonstrantų minia, reikalaujanti teisiskai sureguliuoti šios avarijos pasekmes. Minske sustramdyta milicija. Nukentėję nuo radiacijos, už teisėtus savo reikalavimus ir vėl nukentėję. Lietuvoje ši „tramdomo“ akcija buvo įvykdyta rafinuotiau, išskaidant jėgas per kelias konferencijas ir visose pravedant ryškia linija – mokslininkų įtikinėjimą, kad jokio pavojaus pas mus nėra, nebuvo ir nebus... Tiesa, žalieji surengė teatralityzotą eitynes prie Vyriausybės rūmų ir Mišiomis už mirusiųjų arkikatedroje pagerbė aukas.

Kontinentinė katastrofą sukėlusią avariją Černobylio AE, skaudžiausiai palietė aplinką, į gyvenimus: jie neteko namų, tėviškių, o mes, jei tai atsitiktų, Igalinoje, – netektume ir tėvynės bei valstybės. Bet svarbiausia – tai žmonių sveikata, gyvybė ir genofondas. Akivaizdžiu pasekmių paliestų žmonių jau skaičiuojami tūkstančiai. O kiek dar išryškės per apsigimimus?

Nuspinduliuotos žemės žaidos negis dar ilgiau. Todėl iškart buvo pradėtas teisminis procesas kaltiems nustatyti ir nubausiti. Nubaudė. Šiandien, praėjus 10 metų, išaiškėjo, kad ne tuos. Kalėjimuose sėdi tik vykdytojai, o organizatoriai ligišiole – laisvėje. Taigi, kas kaltas?

Gamtos apsaugos įstatymų pažeidėjai ryškiai skiriasi nuo kitų nusikaltėlių, tiek savo išsilavinimu, užimamomis pareigomis, tiek ir socialine padėtimi. Tik 15% jų buvo darbininkai – likę 85% – vadovai, t.y. darbo inžinieriais-technikais

(30%), buvo padalinių vadovais (30%) ar pačios organizacijos vadovais (25%). Tokia gamtosaukinių įstatymų pažeidėjų socialinė būklė atitinka ir išsilavinimą: 31,6% jų turėjo aukštąjį išsilavinimą, 43,4% – specialųjį vidurinį, 3,2% – vidurinį ar nebaigtą aukštąjį, 16,6% – nebaigtą vidurinį bei 5,4% – pradinį išsilavinimą.

Lyginant gamtosaukinių nusikaltėlių su kitų grupių nusikaltėliais – aukštas mokslo cenzas ir socialinė padėtis. Taigi galime konstatuoti, kad nusikaltimai gamtosaukai – priklauso „baltų apykaklių“ nusikaltimų grupei. Ištyrus šios grupės nusikaltėlių ankstesnius teismus, nustatyta, kad 17,2% iš jų ir anksčiau buvo bausti administracine, 13,7% – disciplinarine ir 3,4% – partinės atsakomybės tvarka už panašius poelgius. 56,7% nuteistųjų už gamtosaukinių įstatymų pažeidimus ir anksčiau neįvykdė gamtinę aplinką tik mažesniu mastu ar nebuvo pagauti su įkalčiais.

Taigi, akivaizdu, kad gamtosaukinių įstatymų pažeidėjais yra gamybos ir valdymo atstovai, kurie planuoja, stato ir eksploatuoja gamybinius objektus, darančius neigiamą įtaką gamtai, t.y. teršiančiais orą, vandenį ir dirvožemį. Taigi nuodijamais viską. Akivaizdu, kad privilome turėti ir įstatymus, reglamentuojančius gamybos įtaką gamtinę aplinką, kad iš gamybos gaunama nauda nebūtų mažesnė už daromą žalą. Ypačiai tai pasakytina apie radioaktyvųjį užteršimą. Ar turime įstatymus, reglamentuojančius AE veiklą? Ar turime įstatymus, reglamentuojančius radioaktyvųjį užteršimą. Ne.

Pradėta rūpintis, kaip veiksmingiau apsaugoti savo piliečius – karius ir civilius – gyvenančius užsienyje, ne tik nuo sprogmenų, bet nuo cheminių ir biologinių terorizmo priemonių. Praėjusią savaitę Senatas priėmė nutarimą skirti apie 235 milijonus dolerių kovai su terorizmu. Dalį tų lėšų gaus pen-

– Skaityti, rašyti, aritmetikos, darbėliu...
– Ką daugiau?
– Nieko.
– Kaip su algebra?
– Ką?
– Algebra.
Jaunuolio akys pradėjo suktis, išvada buvo aiški: jis kalbėjo netiesą.

Zinios buvo tikriausias liudininkas. Lai sėdi vaikinukai toje klasėje, kurion išisiverbė, lai sėdi ir gražios mergužės. Praeis mėnuo, tada paaiškės, koks jų išsilavinimas. Bet juk tai laiko gaišinimas, tai prarastas mėnuo...

Net ir mėnesio nereikėjo. Už dviejų savaitių išnyko tie, kurie ne į savo vietas susėdė. Išnyko ir negrįžo. O jei būtų paieškota kokios nors kliūtis juos nuo bėgimo sulaikyti? Manau, kad taip būtų duota proga dar bent dešimčiai jaunų žmonių (vien tik Kemptene!) baigti vidurinį mokslą. O vėliau gal ateitų ir inžinieriai, ir daktarai, gal ir profesorės, ištejęsios ir nenorėjusios ištekti. Tada taip galvoju, bet bailiai tylėjau. Juk buvau tarp gimnazijos pedagogų jauniausias ir smulkiausias. Dėstė prof. Stp. Kolupaila, dėstė buvę ilgamečiai gimnazijų direktoriai Lietuvoje (J. Eidėnas), buvę vicedirektoriai (B. Grauzinis), prof. A. Damušis – žinomi, garsūs. O aš nežinomas ir begarsis...

– Tylėk, berneli, tylėk, kad nesusilauktum gėdos, – tramdžiau save.
Man štai kas tada pynėsi galvoje, nei gudrioje, nei visai bevertėje. Maščiau: jei tie jauni žmonės atėjo į mokyklą, jie troško mokytis. Bet šešiolikos metų mergaitė, bandžiusiai įsėsti penkton klasėn, nebuvo patogu grįžti į antrąją ar trečiąją pas dykškos trylikos metų

vaikiukus. Ji susigėdo ir pabėgo.

O jei šiems, pavėlavusiems, būtų įsteigta atskira klasė, gal parengiamoji, gal kitokio vardo? Pabėgėliai jaunuoliai būtų grįžę ir ne vienas jų moksle nužygiuotų iki universiteto.

Taip aš galvoju. Bet nežinomas ir begarsis tylėjau. Juk dar tik artėjau prie dvidešimt ketvirtųjų metų gimtadienio, o viską tvarkė žymiai vyresni žmonės.

Tada į mūsų gimnazijos penktąją klasę kažkokiu būdu įsiveržė ir vienas keturis skyrius baigęs jaunuolis, jau apie 21 metų amžiaus. Jis dirbo taip sunkiai, jog net naktimis vonios kambary mokėsi, nes žmonės, su kuriais dalinosi tomis pačiomis keturiomis sienomis, pykdavo, kad jis degindavo šviesą. Vienas norėjo vienaip, kitas – kitaip, o trečiajam reikėjo taikytis prie vieno ir kito. Taigi stovyklos bendras gyvenimas, taigi sleptis vonios kambary... Sunkiai dirbo ir baigė gimnaziją. JAV pasiekė bakalareato laipsnį. Kai atsinešė Temple universiteto (Filadelfijoje) diplomą, tik tada didžiundamasis man pasakė, su kokiom žiniom įsispraudė gimnazijon. Valio melavusiam tvirtavaliui! O jis pasakojė:

– Suaugęs buvau, vaikai juokdavosi iš manęs. Bet ką padarysiu, jei buvo tik vaikai. Aš mokiausi, beveik pakviliojau, kaliau ir sukaliau atestata. Zinoma, tai buvo labai reta išimtis.

Taigi mokslas vyko, lyg tų begties metų, blaškantis Vokietijoje, nebūtų buvę. Jaunas mokytojas gavau jaunus mokinius. Man paskyrė aukletį pirmąją klasę, su kuria keliauau ketverius metus. Joje dažniau vokiečių kalbą, aritmetiką, vėliau algebra.

(Bus daugiau)

Danutė Bindokienė

Ar įmanoma laimėti?

Kai įvyksta didesnė nelaimė, kurios metu žūsta žmonės ir padaroma medžiaginių nuostolių, pirmoji mintis paprastai būna, kad tai teroristų darbas. Ta prielaida dabar jau pasitaiko taip dažnai, kad teroristų „baubą“ visur matančius pradėta lyginti su pasakos vištyte, paskleidusia gauda: „Dangus griūva, bėkim!“

Virš Atlanto susprogdus tarptautinio skrydžio 800 TWA keleiviniam lėktuvui, taip pat daug kartų spėjota, kad tai teroristų darbas, padėjus bombą pačiame lėktuve, o galbūt jį nušovus iš pakrantėje paslėpto raketsvaiddžio. Oficialiai iki šiol tokia nuomonė nepatvirtinta, bet neoficialiai stipriai linkinama į tą pusę.

Paskelbus, kad kažkur Amerikoje vėl pasireiškė žalinga ir siaubą kelianti teroristų veikla, bemačiant atsiranda pamegdžiotojų, mėginančių užsėti ant plačiai išgarsintos sensacijos arkluko. Panašiai atsitiko ir po TWA lėktuvo nelaimės, kai policija O'Hare tarptautiniame oro uoste Čikagoje rado „vamzdinę bombą“. Nors ji, tiesa, buvo labai primityvi ir per didelio pavojaus nesukėlė, bet faktas lieka faktas: kažkas norėjo parodyti „savo galią“ teroristiniu veiksniu.

Turbūt sunkiausia kova yra su politinių ar pavienių asmenų planuojamu bei vykdomu terorizmu. Jie atviro karo nesklečia, nesireklamuoja, bet puola iš pasaly ten, kur labiausiai nesitikima, taikiniams dažniausiai pasirinkdami ne kariuomenės telkinius, o civilius gyventojus, gausius žmonių susitelkimo vietas. Vis dėlto Amerikos ginkluotų pajėgų „smegenų centras“ – Pentagonas pradėjo ieškoti veiksmingų priemonių kovai su teroristais, tiek valstybės viduje, tiek svetimuose kraštuose, kur yra didesnės JAV kariuomenės bazės ar gausesnės amerikiečių gyvenvietės, verslo įstaigos, ambasados. Šią veiklą ypač paskatino prieš mėnesį (birželio 25 d.) Dhahran mieste, Saudi Arabijoje, išsprogdintos amerikiečių kareivinės, kuriose žuvo 19 karių.

Pradėta rūpintis, kaip veiksmingiau apsaugoti savo piliečius – karius ir civilius – gyvenančius užsienyje, ne tik nuo sprogmenų, bet nuo cheminių ir biologinių terorizmo priemonių. Praėjusią savaitę Senatas priėmė nutarimą skirti apie 235 milijonus dolerių kovai su terorizmu. Dalį tų lėšų gaus pen-

tagonas, dalis eis JAV pasienio tarnybai, kad išsigtų daugiau patirties bei technikos priemonių susekti ir sustabdyti į kraštą įvežamą pavojingą kontrabandą, galima panaudoti teroristiniams veiksams, tačiau nemažas dėmesys bus kreipiamas ir į užsienį.

Ar iš vis įmanoma apsaugoti nuo terorizmo, nepaisant, kiek milijonų bus išleista, kiek pastangų dedama? Šis klausimas nuolat iškyla, kai plačiau pradedama kalbėti apie ruošiamus projektus kovai su pasauliniais žmogžudžiais. Tvirtinama, kad jau pasibaigė aklų pasitikėjimo viskuo ir visais laikais, kai lankytųjai minios – savų ir svetimų – galėjo laisvai prieiti prie bet kurių įrengimų, paminklų, valdyskų istaigų pastatų, Baltųjų rūmų bei valdžios pareigūnų. Oro uostuose ir kitų susisiekimo priemonių stotyse niekas netikrino bagažo, nežūrėjo su įtartinčia baimė į keistesnius ryšulius, išsiiputusias kišenes. Dabar kas kartą, kai išlenda terorizmo pavojus – tikras ar tik tariamas – skubiai statomos naujos nepervazuojamos, neperlipamos užvaros, atsiranda įvairi aparatura, tikrinanti kiekvieną įeinantį, patuliuoja gausūs sargybinių būriai. Kartais atrodo, kad Amerika netrukus pavirs „policijos priežiūros“ valstybe, kurioje niekas nieku nepasitikės, bet visi nuolat žvalgysis per petį ir bijos net savo šešelio. Amerikiečiai jau per porą šimtmečių nepriklausomybės yra įpratę, kad jų pilietinių laisvių bei teisių niekas nevaržo, jos yra gerbijamos, niekas neseka, netikrina. Visa tai buvo siejama su nacių Gestapu, su komunistinės sistemos NKVD, KGB ir pan.

Ar eilinis amerikietis sutiks, net savo paties saugumui, kad „didysis brolis“ (vyriausybė) nuolat sekiotų visus jo žingsnius ir kasiotų nosį į jo asmeninį gyvenimą, reikalus, turta? Jau dabar Pilietinių laisvių organizacija pareiškė, kad yra „labai pavojinga įvesti karines pajėgas į civilinės apsaugos tarnybą, nes kraštuose, kurioje policija ir kariuomenė veikia kartu, pasireiškia aštriausias pilietinių laisvių varžymas“.

Būtų graudu, jeigu Amerika, nepajutusi svetimo priešo kojos savo žemėje, turėtų taikos metu gyventi nuolatinio pavojaus būklėje, tačiau vargiai kova su terorizmu greitu laiku bus laimėta be ypač griežtų priemonių.

Ar eilinis amerikietis sutiks, net savo paties saugumui, kad „didysis brolis“ (vyriausybė) nuolat sekiotų visus jo žingsnius ir kasiotų nosį į jo asmeninį gyvenimą, reikalus, turta? Jau dabar Pilietinių laisvių organizacija pareiškė, kad yra „labai pavojinga įvesti karines pajėgas į civilinės apsaugos tarnybą, nes kraštuose, kurioje policija ir kariuomenė veikia kartu, pasireiškia aštriausias pilietinių laisvių varžymas“.

Būtų graudu, jeigu Amerika, nepajutusi svetimo priešo kojos savo žemėje, turėtų taikos metu gyventi nuolatinio pavojaus būklėje, tačiau vargiai kova su terorizmu greitu laiku bus laimėta be ypač griežtų priemonių.

Ar eilinis amerikietis sutiks, net savo paties saugumui, kad „didysis brolis“ (vyriausybė) nuolat sekiotų visus jo žingsnius ir kasiotų nosį į jo asmeninį gyvenimą, reikalus, turta? Jau dabar Pilietinių laisvių organizacija pareiškė, kad yra „labai pavojinga įvesti karines pajėgas į civilinės apsaugos tarnybą, nes kraštuose, kurioje policija ir kariuomenė veikia kartu, pasireiškia aštriausias pilietinių laisvių varžymas“.

Būtų graudu, jeigu Amerika, nepajutusi svetimo priešo kojos savo žemėje, turėtų taikos metu gyventi nuolatinio pavojaus būklėje, tačiau vargiai kova su terorizmu greitu laiku bus laimėta be ypač griežtų priemonių.

(Bus daugiau)

„Laukai nearti, rugiai nesėti, žagružė netaisyta...“ Lietuvio meilė ir rūpestis gimtaisiais laukais spindi jo žvilgyne.

Nuotr. Alberto Kerelio

UŽUOMINOS APIE IŠNYKUSIĄ PADERMĘ

VYTAUTAS VOLERTAS

16

Dantų kabinetą tvarkė Ališauskaitė Kemptene buvo ir iš vokiečių paimta ligoninė, skirta visų tautybių benamiams DP. Ten dirbo kiti lietuviai gydytojai, kaip Janina Jakševičienė, Robertas Tamulionis.

Kempenas ir kitos DP stovyklos nebuvo panašios į Sibiro tremtinių stovyklas. Kempeno vargą galėjome pakelti, nevilkti šiaip taip nugalėti, o Sibire viską administravo mirtis.

Šviesa visose pusėse

Maironio vardo lietuvių gimnazija Kemptene buvo atidaryta 1945.08.15. Taigi ši mokslo institucija, kai po mėnesio atvykau, jau turėjo būti įsibėgėjusi.

Turėjo būti. Bet nebuvo. Trukdė duobės ir duobelės. Juk viskas kilo iš pelenų, iš dulkų, iš karo chaoso. Per grumtus įsibėgėti apsilpusiomis kojomis, vedant išužtomis, sumaišytoms galvoms, buvo sunku. Apie maratonines varžybas, kuriose dalyvauja išsilieję ir sotūs lengvaduoniai, tada niekas negalvojo. Visi buvo lengvaduoniai, bet visi įsibėdavo.

Susirinko vienas kito nepažįstą žmonės, sustūmė savo vaikus, tarė kelis žodžius ir štai jau gimnazija. Kokie tie vaikai? Kokie mokytojai, kokios patalpos? Todėl ir mane, jau iš Kauno pažįstamą mokytoją, pakvietė atvykti, kad būtų šiek tiek tikresni, koks žmogus dirbs su jaunuoliais. Tai bent garbė...

Realinėje vokiečių gimnazijoje, kurioje buvo įsikūrusi stovykla, paliko mūsų gimnazijai kelis kambarius, juose neleidžiant apsigyventi ir lovų susitempti nei geriems, nei apygeriems žmonėms. (Blogų nebuvo.) Ir subėgo į klases jaunimas, ir suėjo jaunimėlis. Vieni patys ten atsirado, kitus tėvai atvairavo. Klega, šneka, iš visų Lietuvos kampelių susirinkę. Lietuvoje baigė vieną gimnazijos klasę nusiveržė į ketvirtą. Šėių skyrių malonios mergaitės atėjo į penktąją gimnazijos klasę. Bus vikriai žengta pirmyn!

Kur dokumentai? Nėra. Gal nepasiėmėme. Gal bėgant Vokietijos griuvėsiuose pametėme. Nėra dokumentų, atsiprašome labai gražiai ir maloniai.

Nėra, tai nėra. Kaip juos sukursi, kaip griuvėsiuose palaidotus rasi? Žiūrėsim, nes gyventi reikia, nes gimnazija turi priekinį judėti.

Mėnesiui praėjus nuo mokslo pradžios dar buvo aiškinamasi, koks mokinyti kur priklauso. Jei be jokio popierėlio nelaimingas surado buvusį mokytoją Lietuvoje, šis paliudijo. O kas žinojo, kad tokius liudijimus rašė buvę mokytojai? Gal tik geras, mielas gimnaitis. O gal net visai svetimas melagėlis.

Pasitikėti ir žodžiu, atidžiai žiūrint į veidą: jei kalbantiuoju akys nesisuko, reiškė, kad jis kalbėjo tiesą.

- Kokią gimnaziją Lietuvoje lankei?
- Seirijų.
- Bet ten gimnazijos nebuvo.
- Buvo.
- Tai kodėl apie ją nieko negirdėjau?
- Buvo mažytė, gal todėl.
- Kuria klase lankei?
- Penktą.
- Ką toje klasėje jus moke?

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

A.A. EDVARDAS STEPAS-STEPONAVIČIUS

Lygiai po 52 metų, tą pačią liepos 3 d., kai paliko Vilnių, paskutinius ketverius metus varginamas Parkinsono ligos, į amžinuosius namus, ramiai miego iškelia Edvardas Stepas-Steponavičius.

Edvardas, gimęs 1914 m. gegužės 29 d., Novocebių kaime prie Kedainių, 6 brolių ir dviejų seserų ūkininko šeimoje. Kedainių valstybinė gimnazija, Vilniaus universiteto ekonomijos fakultetas ir Clevelando inžinerijos institutas parengė Edvardą profesiniam darbui ir Lietuvoje ir JAV-se.

Vokietijoje, 1944 metais pasitraukęs iš Lietuvos, gyveno Dresdene ir Bamberge. 1942 m., vedęs Amerikos lietuvaitę Joaną Jankauskaitę, 1947 metais atvyko į Philadelphia, žmonos Juonos gimtinė, o nuo 1951 metų iki mirties gyveno Clevelande, Ohio. Daugiau trejų metų dirbo darbininku maisto sandėlyje; vėliau, didžiulio tuo metu Clevelando banke Cleveland Trust kasininku, lankė ir baigė Clevelando technikos institutą ir nuo 1954 m. iki 1981 m. dirbo Thompson Products ir McKee inžinerijos skyriuje bratų žytojo ir vėliau projektuotojo pareigose.

Edvardas Stepas-Steponavičius.

Visą savo gyvenimą Edvardas buvo stipriai įsijungęs į šakotą lietuvių veiklą. Jau Vilniaus universitete priklausė Korp' Fraternitas Baltiensis. Dresdene mieste, Vokietijoje, jis buvo vienas iš imigrantų Pagalbos draugijos steigėjų ir valdybos narių. Philadelphiaje vienas iš Tremtinių draugijos steigėjų ir buvo įsijungęs į Balfio veiklą, kuria tase JAV-se visa savo gyvenimą. Philadelphiaje, su žmonos Juonos nuosirdžiu pritarimu, buvo sudarę net 37 asmenims dokumentus atvykti į JAV. Clevelande buvo Tremtinių draugijos pirmininku ir ALTo valdybos nariu. Clevelando LB apylinkės vicepirmininku. BALFo skyriaus pirmininku ir Centro direktorium. skautų tėvų komiteto pirm., Lietuvių namų — Lithuanian Village direktorium, labai sėkmingai organizavęs namų akciją vaju — buvo įsigyta arti 100,000 dol. akcija.

Lietuvių šalpos ir svarbiais išsivijos ir Lietuvos klausimais kalbėdavo susirinkimuose, suvažiavimuose, bei pasisakydavo lietuvių ir amerikiečių spaudoje. Vėlonio darbai buvo gražiai įvertinti, ji apdovanojant medaliais, garbes diplomais organizacijai, kur Edvardas įdėjo daug nuosirdaus darbo, pastangų, nesigailėdamas ir savo bei žmonos asmeninių aukų.

Atsisveikinimo vakare liepos 5 d. Jakubs & Son laidotuvių namuose, dalyvaujančių gausiems giminiams. Clevelando ir kitų miestų lietuviams, atsisveikinimui vadovavo vėlonio sūnus

Kęstutis, su giliu žodžiu ir meile nusakydamas savo tėvo nueito gyvenimo kelio bruožus. Lietuvių namų direktorijos vardu kalbėjo Zenonas Dučmanas, BALFo vardu — Vincas Apalnis, Skautų ir kitų organizacijų vardu — Jadvyga Budrienė. Ypač jautriai su sąsardomis atsisveikino vėlonio vaikaičiai Darius ir Saulius (lietuvių ir anglų kalbomis).

Kun. L. Zaremba, SJ, pavaduojas atostogaujantį kleb. kun. G. Kijauską, sukalbėjo maldas. „Marija Marija“ ir „Lietuva brangi“ garsai užbaigė susikauptimo ir maldos momentą.

Liepos 6 d. iš Dievo Motinos šventovės išlydėtas, palaidotas Visu Sielų kapinėse.

Išleis ramybėje, Edvardai, garbingai ir uoliai atlikęs pareigas savo tautai.

Giliame liūdesy liko žmona Joana, sūnus Kęstutis su žmona Gidone, vaikaičiai Saulius ir Darius, provaikaitė Amanda, broliai Balys ir Zigmantas, seserys Stasė ir Jadvyga, giminės ir artimieji. Clevelando lietuviškasis telkinys neteko vieno iš uoliųjų darbuotojų.

Vacys Rociūnas

MONTREAL, CANADA

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS KLEBONO JUOZO ARANAUSKO SUKAKTIS

Išaušo lietingas birželio 30 d. rytas. Nepaisydami nepalankaus oro, beveik daugiau nei per didžiausias metų šventes susirinko žmonių į Ausros Vartų bažnyčią. 11 val. šv. Mišias aukojė šios parapijos klebonas T. Juozas Aranauskas, švenčias aštuoniasdešimtąją vasarą, todėl iškilmingai apsilankęs gana retai tepasirodantiems prie altoriaus brokatiniams liturginiams rūbais, iš Čikagos atvažiavęs socijus T. Antanas Saulaitis, SJ, ir kun. Janusz Lipski. Nedalyvavęs koncelebracijoje, suole kartu su kitais maldininkais iš sukaktuvinių ir parapiją stengesi melstis ketvirtasis kunigas. Sugaudė vargonai, užgiedoję geriausiosios rinktinės šios parapijos solinės ir chorinės pajėgos. Kaip ir priimta iškilmingomis progomis, beveik be perstojo spragėjo foto aparatai, žvimbė kelios filmavimo kameros.

Po pamaldų prie papuoštų stalų, lygiomis gretomis išdėliotų servetelių, kurios gerai derinosi su tokios pat spalvos iškirptomis sienas puošiančiomis kirpstinėmis lelijomis, stoviniavo pasidabinę parapijos senbuviai ir svečiai (pagal vyriausios šeimininkės tikslus nurodymus, buvo tikimasi 120, bet jų susirinko 180). Pro duris, lyg senovės žynys ar vaidila, pasiramsčiudamas padovanota medine lazda, įžygiavo T. Juozas Aranauskas, SJ. Salėje kurį laiką vyrausią nejaukią tylą netrukus sutrūmėdė prie mikrofono ryžtingai stojusi Aldona Vaicekauskienė, vadovavusi šiai neeilinei parapijos iškilei. Atrodė, kad papilktėjusios nuo kelių dešimtmečių salės sienos ir senstėjusieji palubėje žibintai skaisčiau švietė, o užkuličiuose, regis, iškilminga maršą grojo negirdimas orkestras. Kalbėjo visų garbinguose sarašuose tebeegzistuojančių draugijų, kuopų, organizacijų ir bendrųjų galvos arba jas pavaduojantys asmenys. Garbingos sukakties proga kalbėjusieji vienbalsiai pripažino, kad nė vienas, nuo pat parapijos pradžios klebonas ir šiaip kunigas, nėra išgyvenęs kaip dabartinis. Jis yra romus, sėslus, taikus, išklašas ne tik

Montrealio Ausros Vartų lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Aranauskas, SJ, (dešinėje) š.m. birželio 30 d. šventės 80 metų amžiaus sukaktį, su kun. Iz. Sadausku, SDB, per vaikų pirmąją komuniją savo bažnyčioje.

Nuotr. A. Mickaus

GRAND RAPIDS, MI

DALYVAVOM ŠVENTEJE

Grupė lietuvių iš Grand Rapids dalyvavom Dešimtoje lietuvių tautinių šokių šventėje Čikagoje ir grįžom patenkinti namo, ten pamatė daug vaikų, jaunimo ir vyresniųjų šokant, dainuojant, linksminantis ir džiaugiantis gražia lietuviška tautine nuotaka. Dalyvavom ne tik šventėje, bet ir susipažinimo vakare, pokilyje ir net krepšinio žaidynėse tarp Lietuvos ir Kroatijos rinkinių (tik nusiminėm, kad lietuviai jas pralaimėjo...). Prisipirkom suvenyrų, knygų ir visokių marškinų. Šventėje buvo gera progą susitikti ir pasikalbėti su giminiams, draugais ir pažįstamais, suvažiavusiais iš visokių Amerikos, Kanados, ir kitų kraštų miestų, net ir iš Lietuvos. Dėkojom Jūratei Budrienei ir jos komitetui bei programos vedėjai už jų didelį darbą ir šios šventės suorganizavimą. Smagu, kai Lietuvių bendruomenė išsiviję sukuria kultūrinę šventę, kurios padeda mums išsiviję išlaikyti lietuvių, ir parodo, kad esame gyva bei kūrybinga lietuvių tautos dalis. Šventė paliko gerą įspūdį ir mums dalyvavusiems šv. Petro ir Povilo parapijos klebonui kun. Dennis Morrow ir parapijos mokyklos vedėjai amerikietei Nancy Kryger. Dabar visi vėl lauksim sekančios šventės atėinančio tūkstantmečio pradžioje.

„Jūs ramus būdas, švelnus humoras ir aiški meilė mums, parapijiečiams, daug reiškia ir per ilgus Jūsų darbo dešimtmečius palietė ir mus visus paveikė...“

„Mes, parapijiečiai, ir visa Montrealio lietuvių bendruomenė esame dėkingi Jums už čia praleistus metus, parodytą rūpestį. Linkime Dievo palaimas, sveikatos ir toliau sėkmingai dirbti mūsų tarpe...“

Žodžiu ir raštu sukaktuviniškai buvo pasveikintas SJ provinciole T. J. Borutos iš Lietuvos, kun. P. Mališkos iš Brazilijos, iš Kanados sostinės Otavos kun. V. Skilandžiūno ir J. Danio šeimos, Styros iš Hamiltono ir nemažų būrio vietinių. Piečiaičiai iš Kauno pasiuntė tokias sveikinimo žodžius: „Nuosirdžiai sveikiname T. J. Aranauską, SJ, 80 metų Jubiliejaus progą. Linkime dar daug daug sveikų ir darbinių metų Ausros Vartų parapijoje“.

Panašūs linkėjimai buvo patvirtinti ne vien tik žodžiais, bet ir ilgais nenutylančiais parapijos salėje susirinkusių plojimais, po kurių T. Antanui Saulaitiui palaiminus gausias vaishes, prasidėjo sutartinis, palankus šeiminių triušio ir pastangų įvertinimas.

Nuo sveikinimų ir gausių linkėjimų apsukses sukaktuviniškai pirmadienį dingio. „Tojot“ įsėdęs ramion vieton, kad atsijauninęs tik Jam vienam žinomais kremais ir tepalais, kaip buvo garsiai kažkieno palinkėta, vel sėkmingai galėtų stoti prie parapijos vairo ligi Mozės amžiaus. Šitai irgi buvo pasakyta dosnių sveikintojų

NAUJAS GYDYTOJAS

Birželio mėnesio pabaigoje į Butterworth ligoninę trijų metų programai iš Kauno atvyko jaunas daktaras Evaldas Radzevičius, vidaus ligų gydytojas. Už kelių mėnesių pas jį turėtų gražbylostė. Laimingos kloties ir Dievo palaimos Garbingam Sukaktuviniui linkime.

AV inform.

Kun. K. J. Ambrasas aukoja šv. Mišias Montrealio lietuvių skautų žiemos stovykloje.

Nuotr. R. Otto

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkimui bei pardavimui, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite

BUDRAIČIUI

Bus. 312-685-6100 Pager 312-308-0307
Fax. 312-685-3987

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮRENGIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPOTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukštė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3300 W. 98th Street
Tel. (708) 424-8884
(312) 561-8884

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiumo ir kt. Turis darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-989-2658.

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas prieinamomis kainomis. Draudimas garantuojamas.
GEDIMINAS
312-925-4331

MOVING-KRAUSTYMAS
Profesionalus patarnavimas prieinamomis kainomis į visus patsiu laiku. Draudimas garantuojamas.
Skambinti:
708-424-7183
312-539-3547

FOR RENT

Cicero, IL. Išnuomojamas švarus kambarys su baldais suaugusiems asmeniui. Moderni virtuvė, vonia, privatus įėjimas; 2-as aukštas; \$250 / mėn. Skambinti 708-867-1708 arba palikt „message“.

HELP WANTED

CONTINUITY CARE

Recruits quality applicants for domestic jobs. We are looking for nannies, care givers for the elderly. Many job opportunities. Call: 312-283-9106

U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sažiningas patarnavimas
- MLS kompiuteris FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

KMIECIC REALTOR
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archway Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite paruošti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sažiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

COLDWELL BANKER FIRST AMERICAN
10 N. Whittaker St.
New Buffalo, MI 49117

VIDA B. ŠVABAS

Tel. namų 616-756-1408
bus. 616-469-3950
fax. 616-469-5445
v.m. 616-469-7236

Perkant ar parduodant
• namus • žemę • ūkius arba komercinę nuosavybę

GOVT FORECLOSED HOMES for pennies on \$1. Delinquent Tax, Repo's, REO's. Your Area. Toll Free (1) 800-898-8775 Ext. H-2415 for current listings.

IEŠKO DARBO

Žmona ir vyras 48 m. iš Lietuvos ieško darbo namų ruošoje, priežiūroje. Gali atlikti namų lauko ir vidaus remontus, dažymą, plytelių klijavimą ir kt. statybinius darbus. Tel. 312-436-0438.

FOR SALE

Parduodu: Lietuvos enciklopediją 1935 m.; dr. V. Kudirkos raštus, 6 tomai; knygos spinta; Kalėdų eglutę; stiklinį stalą ir 4 kėdes; vėsinatuvą įdėdamą į langą; didelį šaldytuvą; 60" viryklę. Tel. 312-776-3326.

32 m. lietuvišką, gimusi Sibire, nori susirašinėti su lietuviais. Iva Stykon, Gegužės 1-ji 16, Rudamina 4008, Vilnius, Lithuania.

Reikalinga 40-50 metų moteris padėti vyr. amžiaus moteriai namų ruošoje, gaminti maistą ir gyventi kartu; 6 darbo dienos, antrd. laisvas; \$600 / mėn. Kreipitis: 708-562-5583.

MOLD MAKER

Leading manufacturer of precision injection molds is seeking the following qualified, experienced individuals:

- Mold makers
- Jr. mold makers
- EDM operators
- Mold designers (autoCAD exp. a plus-Sketch Only)
- Precision grinder hands (Surface & Dedrud)

Our toolrooms are bright, clean, smoke-free, well ventilated and A/C with modern, up to date equipment. We offer competitive wages, excellent benefit pkg. (10 paid holidays, vacation, profit sharing, 401k plan, sec. 125 med. & dep. care ex. plan, health ins., etc.), and overtime (currently at 56 hrs. plus per week). Individuals are being sought for both of our mfg. facilities. COMMAND OF THE ENGLISH LANGUAGE A MUST. Please contact:

NORTHWESTERN TOOL & DIE

3448 West Howard Street

Skokie 647-6777-9288

Or

FOX VALLEY DIVISION

375 Rimmer Drive

Elgin 647-687-2836

E.O.E. PRINCIPALS ONLY

• Kun. Stanislovas Žukauskas atleistas iš Pociūnėlių ir Palonų parapijų klebono pareigų ir paskirtas Šiaulėnų ir Šaukoto parapijų klebonu.

Kun. Kęstutis Jonaitis atleistas iš Šiaulėnų ir Šakoto ad-

ministratorių pareigų ir paskirtas Lyduokių parapijos administratoriumi.

Kun. Boleslovas Vaira atleistas iš Lyduokių ir Žemaitkiemio parapijų klebono pareigų ir paskirtas Pagiriu ir Siesikų parapijų klebonu.

LAIŠKAI

„DRAUGAS“ ANGLŲ KALBA

Kokia maloni staigmena buvo pamatyti pirmąją „Draugo“ laidą anglų kalba. Sveikinimai redaktoriui ir administratoriui už šį užmojų.

87 metų „Draugas“ ištikimai tarnavo lietuvių visuomenei. Per tą laiką buvo daug ir sunkių valandų, bet niekuomet netrūko pasiryžimo tarnauti lietuviams visame pasaulyje. Tai ypač buvo svarbu baisiaisiais sovietų okupacijos metais ir dar ryškiau buvo pastebima prieš Lietuvai atgaunant nepriklausomybę 1990-aisiais.

Tėvai marijonai visuomet atsakė, kai tik „Draugui“ reikėjo pagalbos, imdami sau pavyzdžių palaimintą Jurgį Matulaitį, kuris visuomet rūpinosi krikščioniškos, lietuviškos spaudos reikalais. Kai prieš daug dešimtmečių Čikagos arkivyskupas t. marijonas pasiūlė perimti „Draugo“ leidimą, vienuolija priėmė šį iššūkį dėl Kristaus ir Bažnyčios, nors jiems tas pareikalavo daug pasiaukojimo.

Laikui bėgant, pasaulis keitėsi, bet liko troškimas kaip nors pasiekti gausų skaitytojų Amerikos lietuvių, mažai mokančių arba jau iš vis nekalbančių lietuviškai. Jie niekuomet neprarado meilės savo protėvių žemei, jos tradicijoms ir nuolatinio dėmesio, kas vyksta Baltijos kraštuose, kad geriau suprastų sunkumus, žengiant pirmuosius žingsnius nepriklausomybės keliu.

Tikime, kad „Draugo“ laida anglų kalba padės Amerikos lietuviams ir kitiems, besirūpinantiems pažinti Baltijos kraštus, igyti geresnį supratimą ir išvalgumą ateitin. Visus, kurie yra surišti su anglų kalba „Draugo“ leidimu, sveikiname ir meldžiamės, kad sulauktumėte gausaus skaitytojų dėmesio. Kun. Donald Petraitis, MIC Marijonų provincionalas

PRIEŠRINKIMINĖS NUOTAIKOS LIETUVOJ (Laiško ištrauka)

„(...) Žmonių nuotaiikos Lietuvoj dabar labai įvairios, net sunku susigaudyti. Ką sutinki, vis dejuoja, kad blogai, skundžiasi, net bloga darosi besiklausant. Man visą gyvenimą nebuvo lengva, bet niekada nevariau kitų iš proto ir nepavėdėjau. Nuosirdžiai galiu pasakyti, kad dabar gyvenu geriau. O dejuoja labiausiai tie, kurie visko turi, bet vis negana. Rašai, kad stebiesi, jog vieni skurstą, o kiti išgali ir brangius šunis laikyti, tai dar ne viskas. Apie 10% žmonių gyvena taip, kaip joks Amerikos verslininkas negyvena. Jei esi valdžioj — nesvarbu, kad galvoj tuščia, — viskas igyta nesąžiningai, ne protu, o visokiom apgavystėm, be jokios atsakomybės, jokio sąžinės graužimo. Kažkokia kvailių šalis. Jūs visą gyvenimą pragyvenę ir sąžiningai dirbę net negalite įsivaizduoti, kokiomis materialinėmis vertybėmis manipuliuoja „naujieji“ lietuviai: Mercedesai, pilaitės, vasarnamiai, sąskaitos Šveicarijos bankuose...

Aišku, labai laukiame naujų rinkimų, bet visa bėda, kad balsuosime pagal vadinamus partijų sąrašus: kuo daugiau partijų surinks, tuo daugiau žmonių iš tos partijos pateks į Seimą. Aišku, yra ir kandidatų pavardės pagal eilę. Žadu balsuoti už „centristus“, nes ir dešinieji-konservatoriai, tie patys jau valdžioj buvę, kitokio darbo nebemoka ir net nežino, kaip lietuviai iš tikrųjų gyvena...”

Onė Adomaitienė
Sunny Hills, FL

KAI DIENRAŠČIO NEGAUNATE LAIKU

„Draugo“ pristatymas paštu visada buvo nelabai patikimas. Liepos 1 d. Čikagos centriniam paštui persikėlus į naujas patalpas, dienraščio pristatymas skaitytojams žymiai pablogėjo. Išskyrus liepos 19 ir 20 d. laidas, kai mūsų spaustuvėje buvo sugedę adresams klijuoti aparatas, „Draugas“ yra pristatomas į Čikagos centrini paštą kiekvieną vakarą. Laikraštį užlaikyti spaustuvėje ir išsiųsti diena ar dviem vėliau yra nelogiška ir taktiškai neįmanoma. Jūs, mūsų Prenumeratoriai, esate „Draugo“ šeimos nariai ir visada Jus mielai priimsim, parodysim, kaip mes „Draugą“ spausdinam ir išvežiojam...

Mes daug kartų žodžiu ir raštu skundžiamės paštui, kad jis nepristato „Draugo“ laiku, bet, atrodo, mūsų skundai atsimuša į kurtias ausis. Jūs, mūsų Prenumeratoriai, čia galite ir mums, ir sau padėti. Biurokratiškos jėgos — viena jų yra paštas — nekreipia dėmesio ir skundus žodžiu. Raštu skundas, padarytas ant pašto patvirtintos formos, pagal pašto taisykles, turi būti tikrinamas ir skundėjas painformuojamas apie tikrinimo rezultatus. Tad visus, kurie negauna „Draugo“ laiku, prašome užpildyti formą „Customer Service Card“, PS Form 4314-C (čia pridėjame jos pavyzdį, bet prašome jo nevartoti). Formą galite gauti kiekviename pašte. Taip pat tą formą galėsite gauti šį sekmadienį „Draugo“ vasaros šventėje arba „Draugo“ administracijos raštinėje darbo valandomis. Malonė kiti pasinaudoti.

Vienintelis būdas pagerinti „Draugo“ pristatymą paštu yra visų skundai, kad laikraštis vėluoja. Vien administracija viena pati daug padaryti negali, bet mes visi kartu galime.

Ignas Budrys
„Draugo“ administratorius

Pastaba: atkreipkite dėmesį į formoje pažymėtas kryžiuokais vietas ir taip užpildykite sąrašą.

GERAI DIRBA

Gerbiamosios redaktorės, aš pasakysiu Jums trumpai drūtai: pirmasis „Draugo“ puslapis pasikeitė, o pasikeitimas — pozityvus. Labai gerai, kad duodama pasaulinių žinių. Sveikinu ir už olimpinės naujienas. Anksčiau vis būdavo daugiausia „Vilnius; data“, „Vilnius; data“, iki begalybės... Gerai, kad iš Lietuvos žinių daug, mes jų vis labai ieškome ir esame išsiilę, bet jų yra ir kituose puslapiuose, o mūsų pasaulis nesibaigia už Lietuvos ribų.

Gerai dirba redaktorė Zailskaitės pakaitalas. Sveikinu.

Antanas Dirba
Orland Park, IL

NUSTEBINO

Kai jau maniau, kad sulaukiau brandaus (skaitykit: seno) amžiaus ir visko teko matyti, „Draugas“ mane nustebino, vėl pasirodžius sveikatos skyriuje dr. Jono Adomavičiaus straipsniams.

Nežinau, kas ir kur, ir kaip, bet gerai, kad „užtaisėte spragą“, ypač po minėtojo daktaro pasakymų apie „Draugo“ redakcijos „moterėlės“ per radiją, spaudoje. Per daug pas mus visur nesutarimų, tai ir sakau — bravo Jums! Ir redaktorėms, ir daktarui už bendradarbiavimo sumesgimą. Tik katin, ar aš būčiau buvusi tokia atlaidi, kaip redaktorė Bindokienė, jėgu mane kas „cypdavatke“ ar „šventabambe“ (ir dar kitaip) būtų viešai išvadinęs...

Elžbieta K. Galinaitienė
Stickney, IL

UNITED STATES POSTAL SERVICE

Consumer Service Card

1. PRINT FULLY 2. REMOVE TOP COPY FOR CUSTOMER RECORD (Do not separate remaining copies.) 3. COMPLETE THE ADDRESS ON BACK OF THIS CARD 4. MAIL (Postage Paid By USPS)

Name _____ Date (Month, Day, Year) _____ No. **G 02 170 301**

Mailing Address (No. and Street, Apt. or Box No.) _____ City or Town _____ State _____ ZIP Code _____ Customer Phone (8 a.m. - 5 p.m.) _____

In This ☐ Information Request ☐ Suggestion ☐ Problem ☐ Complaint

☐ Delay ☐ Damage ☐ Misdelivery ☐ Improperly Returned ☐ Change of Address ☐ Vending Equipment ☐ Window Service ☐ Personal ☐ Other

If This Is A Problem With A Specific Mailing, Please Complete The Following:

☐ Letter ☐ Flat / Large Envelope ☐ Package ☐ Newspaper / Magazine ☐ Advertisement

☐ First-Class ☐ Priority Mail ☐ Certified ☐ Registered ☐ Insured ☐ Express Mail ☐ Other

PS Form 4314-C, January 1995 THANK YOU. You will be contacted soon by your Post Office. CUSTOMER COPY - 1

„XXI AMŽIUS“ DIDŽIADVASISKUMAS IR SKOLA

„XXI amžius“ yra Lietuvos katalikų laikraštis, pasauliečių rankose, išeina du kartus į savaitę, spausdinamas daug žinių iš Bažnyčios gyvenimo pasaulyje ir Lietuvoje, katalikams žinotinas politines naujienas, popiežiaus kalbas ir raštus, įvairių vyskupų (Lietuvos ir kitų kraštų) nurodymus ir kt.

Šiame laikraštyje pasireiškia ir naujos pajėgos. Tikrų redakcinių gabumų parodė, neseniai redaktorių pavadavęs, šiemet teologijos mokslus užbaigęs Katalikų teologijos fakultete (prie Vytauto Didžiojo universiteto) studentas Petras Venckus. Taip pat nuolatinę bendradarbę, to paties teologijos fakulteto studentė Marija Onišik.

Laikraščio ekonominė padėtis visada buvo sunki. Redakcija ir administracija dirba susispaudusi namuose, kurie primena Kauno pilies griuvėsius. Bendradarbių ir žurnalistų galėtų būti daug daugiau, bet nėra iš ko duoti jiems minimalaus honoraro. Laikraštis galėtų būti dar geresnio turinio, bet daroma geriausia, ką tokiose sąlygose galima daryti. Laikraščio turinys yra paskutiniu laikui žymiai pagerėjęs. Nepaisant, kad prenumeratų skaičius krito: neseniai dar buvo spausdinama per 8,000 egz. (1996.07.03 nr. — 3,900 egz.).

„XXI amžiaus“ redaktorius Edvardas Šiugda parodė išskirtinį didžiadvasiškumą anksti Kauno savivaldybės leidžiamam „Kauno laikui“, pa-

skolines didelį kiekį popieriaus, o taip pat — atkurtam „Kauno laikui“ vėl paskolines laikraštinių popieriaus, kad ištikus bėdai, galėtų būti atspausdintas. Antroji skola — gražinta, bet pirmoji — didelis laikraštinių popieriaus kiekis iki šiol dar ne.

Vietoj to, kad atkurto „Kauno laiko“ redaktorių būtų padėjęs „XXI amžius“ atgauti pirmąją skolą, jis tvirtino, kad „redakcijos archyve nėra jokių dokumentų, liudijančių, kad „Kauno laikas“ yra gavęs laikraštinių popieriaus iš „XXI amžiaus“ („Kauno laike“, 1995.07.22, perspausdinta ir „Drauge“), ir, kas svarbiausia, „XXI amžiaus“ redaktoriaus priminimą apie tą skolą „Kauno laiko“ redaktorių pakartotinai vadino „pretenzija“.

Tai ne „pretenzija“, o fakto tvirtinimas apie skolą. Ir tai teisingumo reikalas ją gražinti. Teisme atsirado visi reikalingi dokumentai. Teismas patvirtino, jog dokumentai įrodo, jog „XXI amžius“ paskolino „Kauno laikui“ didelį popieriaus kiekį. Kadangi Kauno savivaldybė išpareigojo senoj „Kauno laiko“ skolas sumokėti, tai, kaip „XXI amžius“ praneša (1996.07.12), „teismas padarė sprendimą, kad Kauno savivaldybė privalo gražinti savo buvusio laikraščio „Kauno laikas“ išskolinimą „XXI amžiui“, bet iki šiol nesulaukdamai priteistų pinigų, esame priversti laikinai suretinti „XXI amžiaus“ leidimą“.

Lietuvos katalikų laikraštis „XXI amžius“ yra ant likimo briaunos. Tačiau negali būti katalikiškos Lietuvos be lietuviškos spaudos.

Kun. Kęstutis Trimakas
Westchester, IL

DRAUGAS, penktadienis, 1996 m. liepos mėn. 26 d.

5

A.†A. MARIJA PAUGIENĖ

Gyveno Melrose Park, IL.
Mirė 1996 m. liepos 24 d., sulaukusi 87 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 47 m.
Nuliūdę liko: dukte Genė, žentas Jim Haruch, anūkas Erik; sūnus Algirdas, marti Laima; anūakai: Michael su žmona Rose, Donna su vyru Eric Lashbrook; sūnus Casimir, anūakai: Jason, Jill Jeremy; proanūke Morgan Lashbrook.

Velionė buvo žmona a.a. Kazio.
Velionė pašarvota penktadienį, liepos 26 d. nuo 2 iki 9 v.v. Broman Funeral Home laidojimo namuose, 1600 Chicago Ave., Melrose Park, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 27 d. iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Sacred Heart bažnyčia, 15th St. ir Iowa Ave., Melrose Park, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Queen of Heaven kapinėse, Hillside, IL.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukte, sūnūs, anūakai, proanūke ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Borman Funeral Home. Tel. 708-344-0714.

A.†A. STASIUI PETOKUI

mirus, nuosirdžiausią užuojautą reiškiamo žmonai ALEKSANDRAI, dukteriai INAI, žentui MINDAUGUI, anūkams TOMUI ir GINAI.

Vitalis, Tuse, Michael, Tina Petrušiai

LIETUVOS KARIUOMENĖ

Šių metų birželio 25 ir 26 dienomis „Drauge“ išspausdintas Algirdo Kanaukos pokalbis su Lietuvos kariuomenės vadu generolu Jonu Andriškevičium. Šio pokalbio turinys yra įdomus, tačiau jis skaitytoji nepasako nieko nauja apie tas negeroves, kurios šiuo metu egzistuoja Lietuvos kariuomenėje.

Apie tai jau daugelį kartų buvo anksčiau rašyta ir „Drauge“. Jeigu kam teko skaityti „Lietuvos aidą“, birželio 16 d. straipsnį pavadinimu: „Lietuva priešintusi labiausiai“. Straipsnyje pateikti duomenys apie Lietuvos kariuomenę, yra įdomūs ir iškeliantys naujų dalykų, apie kuriuos kituose laikraščiuose neteko skaityti.

Rusijos karinis dienraštis „Krasnaja zvezda“ („Raudonoji žvaigždė“ gegužės 14 dieną) išspausdino Lietuvos kariuomenės apžvalgą, remdamasis daugiausia Vakarų spaudos šaltiniais jų tarpe ir vokiečių „Frankfurter Allgemeine Zei-

tung“. Šiame straipsnyje plačiai išdėstyta visos ginklų rūšys ir jų dislokacija Lietuvos teritorijoje. Kariuomenės ginklų rūšys ir jų paskirtis. Viso to pasigendame generolo J. Andriškevičiaus pareiškime.

Gen. J. Andriškevičiaus nuomone, JAV LB galėtų įkurti Lietuvos ginklų fondą ir nupirkti Lietuvai pirmąjį tanką, arba šovinių kareivių mokymui. Idėja gera. Ar nevertėtų šiuo atveju susidomėti Lietuvių fondui bei Tautos fondui.

Anksčiau spaudoje, gen. J. Andriškevičius yra pareiškęs, jeigu Rusija vėl norėtų sugrįžti į Lietuvą, ji galėtų tai padaryti per dvi dienas su mūsų pasipriešinimu. Čia kyla klausimas, ar verta iš anksto kariuomenės vadams kalbėti apie pasipriešinimo bergždumą ir pateikti priešui žinias apie mūsų karinį pajėgumą. Žinoma, ar čia yra paslaptis, palikime spręsti Lietuvos kariuomenės generaliniam štabui.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE
(708) 598-9400

Standard Federal Bank
for savings
Building the future with you

Chicago: Brighton Park • Oakfield Ridge • Downers Grove • Evanston Park • Hillside Hills
Lombard • Naperville • Oak Lawn • Orland Park • Palos Heights • Willowbrook

*Minimum balance \$500. Penalty for early withdrawal may be imposed. Annual Percentage Yield effective as of July 23, 1995.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Koks čia būtų „draugas“, jei nepasirūpintų visais savo svečių reikalais – tiek dvasiniais, tiek kūno? O „Draugas“ yra tikras draugas, be jokių kabučių, be rezervų... Sekmadienį, liepos 28 d., atvykite į jo vasaros šventę 11:30 ir galėsite dalyvauti šv. Mišiose, aukojamos t. marijonų koplyčioje. Po to papietausite mūsų uolių šeimininkių pagamintais patiekalais pasikalbėsite, muzikos pasiklausysite (groja Algimantas Barniškis, visiems jau gerai pažįstamas), laimė gausiomis dovanomis prikauptame „laimės šulinyje“ gal sužvejosite. Orą žada maloniai vėsu, marijonų sodo pievelės ypač vėšiai sužaliavo po skalsių lietu, o gausūs medžiai ištiesė ant jų placiūsi, vėsius šešėlius, kad visiems būtų kur pailsėti. Atvykite.

„Daily Southtown“ laikraštis liepos 25 d. išspausdino straipsnį apie Jaunimo centrą. Rašoma, kad lietuviams centras yra labai reikšmingas, tarnavęs daugiau kaip 40 metų, todėl dabar ruošiamasi jį patį ir aplinką atnaujinti, pataisyti, pagerinti, kad būtų malonu Jaunimo centre visiems lietuviams – iš arti ir toli – bendrauti dar daug metų. Juk ne visi išsikėlė ar ruošiasi keltis į priemiesčius, todėl toks centras būtinas išlaikyti ir patoje Čikagoje. Straipsnyje (autorė Janis Parker) pateikiami ir JC pirmininko Zigmą Mikuzio, Jr. pasakymai apie numatomus įvykdyti planus, kad Jaunimo centras klestėtų ir toliau, taip pat minimas Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos vicepir. Joe Kulys, kuris daug padeda, kad tie planai būtų sėkmingai vykdomi.

Rokas Zubovas.

Liepos 31 dieną, 12:15 popiet pianistas Rokas Zubovas gros Čiurlionio, Beethoven'o ir Brahms'o kūrinius Chicago Cultural Center salėje (78 East Washington Avenue). Šis reitalis bus tiesiogiai perduodamas WFMT, 98.7 FM radijo stoties. Visi yra nuosirdžiai kviečiami apsilankyti šiame nemokamame koncerte, arba nustatyti savo radijo imtuvus ir išgirsti koncertą per radiją.

Marius Polikaitis vykdydys komendanto pareigas „Lithuanian Heritage“ stovykloje š.m. liepos 28-rugpjūčio 4 d. vyksiančioje Dainavos jaunimo stovykloje. Informacijai – tel. (708) 257-2222. Priimamas lietuvių kilmės jaunimas nuo 7 iki 16 metų amžiaus.

Berniukų būreliams „Lithuanian Heritage“ stovykloje, Dainavoje, vadovaus: Romas Polteraitis, Erikas Mikaitis, Saulius Polteraitis, Gintas Mikučauskas ir Kastytis Šoliūnas. Stovykla vyks š.m. liepos 28 – rugpjūčio 4 d.

„Lelių orkestras“ lietuvių liaudies meno parodėleje, vykusioje Illinois Center pastate liepos 1-5 d. Nuotr. Zigmą Degučio

x Šv. Mišios už a.a. muziką Kazį Steponavičių-Stephens, jo 20-ųjų mirties metinių progą, bus atnaujamoms sekmadienį, liepos 28 d. 9:00 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulio misijos koplyčioje, Lemonte. Šeima prašo prisiminti velionį savo maldose.

x Kepta duona su česnakų, sumuštiniai su sūriu, nuotai-kinga muzika penktadieniais ir šeštadieniais „Gintaro“ klube nuo 10 val. vakaro. Viskas nemokamai! Laukiame jūsų! (sk)

x Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 312-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60652. (sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiamieji ir taisomieji
visi rūšių stogus
Tel. 708-257-0736
Skambinti po 6 v.v.

x Dr. V. Dubinskas, Chicago, IL globoja vieną našlaitį Mosėdyje, kurį prižiūri kun. L. Dambrauskas, atsiuntė \$150 – kitų metų globos mokėstį. Deklamė! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x TRANSPAK praneša: „Per parą panevėžiečiai pagamina po 8 tonas ledų, 12-14 tonų rugpiniui. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntiniai Lietuva. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772. (sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627, dirba su Oppenheimer & Co., Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103. (sk)

VAKARONĖ SU ARVYDU ŽYGU

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, pagyveno bendradarbiavimas tarp lietuvių gyvenančių Lietuvoje ir išeivijoje. Išliko noras vienas kitą geriau pažinti. Arvydas Žygas pažįsta Lietuvos gyventojus ir jų jaunimą jau nuo 1988 m., nes jis į Lietuvą nuvyko gavęs paskyrimą iš „Fulbright fondo“, profesoriu tarp Lietuvos ir Amerikos universitetų pasikeitimo programą. A. Žygas profesorius-uo Kauno ir Vilniaus universitetuose.

Norint supažindinti šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos parapijiečius su Lietuvoje gyvenančiu jaunimu ir jos žmonėmis, birželio 14 d. buvo surušta vakaronė parapijos salėje. A. Žygas pažymėjo, kad šiuo metu Lietuvos gyventojus ir jaunimą galima paskirstyti taip: 80 proc. gyventojų sudaro darbininkai, žemdirbiai ir ekonomikai nepasiturintiesiems. I. viduriniąją klasę įeina įvairūs profesionalai, mažieji valdininkai, inteligentija, akademikai ir kultūrininkai, kurie sudaro tik apie 7 proc. visų gyventojų.

I „aukštąją“ klasę įeina didieji valstybės valdininkai, verslininkai, įmonių ir bankų valdytojai. Šiai klasei priklauso 10 proc. „Aukščiausiąją“ klasei priklauso įvairaus plauko „biznierių“. Jie sudaro tik 3 proc. Lietuvos gyventojų, bet jų rankose yra 90 proc. viso Lietuvos turto ir jie turi neribotą galią.

Kadangi pranešimo pagrindinė tema buvo apie „skirtingų pasaulių Lietuvos jaunimą“, kuris gyvena aukščiau paminėtoje žmonių klasėje, buvo gvildinami jaunimo santykiai ir bendradarbiavimas tarp jų. Prelegentas pabrėžė, kad Lietuvos jaunimas bendrauja tik su savo klases jaunimu. Privilegijuotas jaunimas nepalaiko santykių su „žemesnės“ klasės jaunimu. Lietuvoje yra labai gero

jaunimo, kurie daugumoje priklauso ateitininkams, religinėms grupėms ir skautams. Daug įtakos turi seselės vienuolės ir geri veiklūs kungai. Šie jaunuoliai nesiekia materialinių gėrybių. Iš šių jaunuolių išaugs dori tėvynę mylintieji žmonės.

Prelegentas pastebėjo, kad šių dienų Lietuvoje vyksta kova tarp blogio ir gėrio. Kartais atrodo, kad blogis ima viršų. Yra televizijos programos, kurios visokiais būdais niekina patriotizmą, dvasininkus, vienuoles, Dievo įsakymus, Lietuvos laisvės kovotojus – partizanus, panaudojant keiksmus ir kitus šlykščius išsireiškimus. Pornografija, audio kasetės su bjauriausiais išsireiškimais ir dainomis gaunamos laisvai, be suvaržymų. Yra begalės žurnalų, kurie propaguoja pornografinį seksualizmą ir vaikų žudimą. Jaunimas, nepaisant kokią klasei priklauso, priima viską, kas ateina iš Vakarų. Ilgai gyvenę po komunistine spauda, nesupranta, kad ne viskas yra gražu ir kilnu, nors atkeliauja iš laisvės mylinčių kraštų. Stebinti jaunima, bendrantį per iš Vakarų atgabentą „purvą“, kyla klausimas, kas atsitiks su Lietuvos jaunimu. Kova yra sunki, nes blogio skleidėjai savo rankose turi kapitalą ir galią. Kaip legendarinis Dovidas nugalėjo Galiotą, taip ir gerasis Lietuvos jaunimas, bendraudamas su Dievu, pasiekis pergalę.

Prof. Arvydas Žygas kvietė išeivijos lietuvių bendradarbiauti su Lietuvos žmonėmis ir jų jaunimu, aiškinant geruosius Amerikos darbus, remti našlaičius, partizanus, grįžusius iš Sibiro vergų stovyklų. Būtinai reikia atsikviesti jaunus žmones į ateitininkų ar skautų stovyklas. Mūsų jaunimas turėtų vykti į Lietuvą ir padėti organizaciniuose darbuose, ar tai būtų stovyklos, suvažiavimai bei gerų darbų atlikimo organizavimas.

Jis taip pat pabrėžė, kad vykstantieji į Lietuvą, nepasirodę visažiniai ir nepradėję mokytis. Meilė Dievui, pagalba artimui, ir tolerancija kitaip galvojančiam suartins abiejų kraštų jaunuolius.

Po pranešimo prof. A. Žygas dėkojo savo mamai ir tetoms už užkandžių paruošimą, tuo prisidėjusiomis prie sėkmingos vakaronės.

A. Pauzuolis

Sekmadienį, rugsėjo 8 d., nuo 11 val. r. iki sutemų, Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija ruošia iškylą Marquette Parke, prie 70-tosios ir California gatvių. Į linksmesybę įsijungs ir šioje apylinkėje esančios institucijos bei organizacijos: Šv. Kryžiaus ligoninė, Šv. M. Marijos Gimimo parapija, Maria aukštesnioji mokykla, Jaunimo centras, Šv. Kazimiero kongregacijos seselės, vienintelis lietuvių užsienyje dienraštis „Draugas“. Kviečiami visi lietuviai, iš arti ir toli, pasižymėti šią datą ir pasilinksminime dalyvauti. Jeigu norite daugiau informacijų, skambinkite valdybos pirmininkui Juozui Bagdziui, 434-3713.

Partizanams remti koncertų serija yra organizuojama ateinančių rudenį. Koncerto vyrų kvartetą sudaro patyrę muzikai-dainininkai su Lietuvos Respublikos operos solistu Vincentu Kupriu, kuris atliks ir solo partijas. Šis dainų vienetas nieko bendra neturi su buvusiais „Silo“ dainininkais. Vienas „Silo“ dalyvių-partizanų Juozas Skaržinskas jau iškeliavo amžinybėn. Viasas koncertų pelnas skiriamas išlikusiems partizanams paremti.

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, liepos 28 d. Baltia Express atstovai priims siuntinius į Lietuvą Lemonte lietuvių centre nuo 9 val. ryto. Daugiau sužinosite paskambinę nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk)

Dešimtosios tautinių šokių šventės rengimo komiteto narių pulkelis. Iš kairės: Alė Keželiene, Bronius Juodelis, Gražina Liautaud ir Birutė Jasaitienė.

RUOŠIASI TUOKTIS

Pranas Jonas Šimutis ir Katarina Kobyluk susituoks liepos 27 d. Šv. Motiejaus katalikų bažnyčioje, Champaign, IL. Jaunoji studijuoja University of Illinois, Urbana, ir yra baigusi Illinois Mathematics and Science akademiją, Aurora, IL. Jaunasis įsigijo bakalaurą laipsnį University of Illinois, Urbana, ir dabar tęsia mokslus College of Veterinary Medicine University of Illinois universitete. Jis taip pat baigė Illinois Mathematics and Science akademiją, Aurora. Jo motina yra „Director of Academic Writing Programs“ Illinois universiteto anglų kalbos departamente, o tėvas – advokatas. Jaunasis yra dr. Leonardo Šimučio provaikaitis.

Pranas J. Šimutis ir Katarina Kobyluk.

PRIMTI NAUJI STUDENTAI

Šimet į Vytauto Didžiojo universitetą vėl padavė prašymus rekordinis jaunimo skaičius – 1953 asmenys (pernai – 1903). Vėl VDU pirmauja tarp Lietuvos aukštųjų mokyklų konkurso į vieną vietą. Bendras stojančių vidurkis į vieną vietą yra 3,9. Į fakultetus konkursas pasiskirstė taip: Aplinkotyros – 1,9, Biznio ir vadybos – 5, Humanitarinių mokslų – 4,5, Informatikos – 3,3, Katalikų teologijos – 2,1, Menų – 3,7, Socialinių mokslų – 5,6.

Priimta 691 studentas į pagrindines studijas (undergraduate), iš jų 506 į valstybės finansuojamas vietas ir 185 su mokėstiu už mokslą. Į magistrantūrą (graduate) priimti 235 magistrantai, iš jų 185 valstybės finansuojami ir 50 su mokėstiu už mokslą.

Nauji mokslo metai prasidės rugpjūčio 26 d.

B. Vaškelis

SĖKMINGAS RENGINYS

1996 m. liepos 14 d., jaukiuoje Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos popietėje, Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn, NY.

ivyko LKRS 1996 m. pavasario vėjau užbaigimas ištraukiant loterijos bilietus. Pirmą laimikį, du Finn Air bilietus į Vilnių, laimėjo Juozas Kojelis iš Santa Monica, CA; antrą laimikį, \$750.00, Pranas Gasparonis iš Los Angeles, CA; trečią laimikį, \$250.00, Anthony Granosky iš Kansas City, KS ir paskutinį laimikį, \$100.00, J.E. arkivyskupas Charles A. Salatkas iš Oklahoma City., OK. Nuosirdžiai dėkojame visiems už dėmesį ir atsiliepimą. Loterijos pelnas: \$9833.00.

Didelė padėka priklauso Apreiškimo parapijos klebonui kun. Vytautui Palubinskiui už leidimą naudotis parapijos patalomis, bei atsilankymą popietėje, Romui Drazdauskui, Aldonai Katinienei, Malvinai Kliučekienei, Onutei Povilaitytei, Petriui Sandanavičiui, Josephinai Senken darbu prisidėjusiems prie vaizių paruošimo ir visiems mieliems popietės svečiams.

V. Jankauskienė

Kai kurie žmonės teigia, kad patys geriausieji virėjai, siuvėjai ir madų kūrėjai yra vyrai. Bet jaunučių stovykloje Dainavoje vyrai yra patys geriausieji audėjai. Mok. Živilė Vaitkienė kasdien džiaugiasi, kad vyriausieji du berniukų būreliai audžia juostas kaip „ant svies-to“.

Šv. Kryžiaus ligoninės personalas nemokamai tikrins kraujo spaudimą „Draugo“ šventėje liepos 28 d., sekmadienį.

Ar pastebėjote, kad pagaliau ne tik California Ave., bet kai kurios kitos Marquette Parko apylinkės gatvės yra iš naujo padengiamos asfaltu, o prie Šv. Kryžiaus ligoninės taip pat vyksta remontai, pagerinimai. Nors tuo tarpu tai kam sudaro nepatogumų, bet jau seniai reikėjo darbus atlikti – vėliau visi džiaugsimės rezultatais.

Labai svarbu, kad sekmadienį į „Draugo“ vasaros šventę atsiųžtumėte vaikus ir anūkelius. Kodėl? O dėl to, kad jiems specialiai bus skiriama pramoga. Joe Kulio pastangomis, į šventę prizadėjo atvykti raitojų policija, kad vaikai galėtų pasigėrėti jos šauniais žirgais, policininkai su šunimis pademonstruos, kaip gaudomi nusikaltėliai, Čikagos ugniagesiai atvyks su vienu sunkvežimiu, kurį bus galima pamatyti ir net pačiupinėti (atsivežkite foto aparatus), Cook apskrities šerifų pareigūnai turės vaikams ir paaugliams įvairių programų (šie svečiai – pramogininkai amerikiečiai žada būti apie 12 val., tad pasistenkite atvykti tuo laiku su vaikučiais, galbūt svečiai negalės per ilgai pasilikti su mumis), o 1 val. apsilankys Cook apskrities „Commissioner Joseph Mario Moreno (D-7) ir vienas laimingasias galės praturtėti jo paskirtu 50 dolerių laimikiu. Vadinasi, niekam nuobodžiauti neteks, o atvažiuoti juk nesunku net ir pensininkams, nes šventė vyksta patioje Čikagoje, kur ir autobusai kursuoja.

Krista Šilimaitytė ir Marius Tifūnėlis bus vyriausi mergaičių ir berniukų vadovai š.m. „Lithuanian Heritage“ stovykloje Dainavoje.

Kostė Ancevičienė, J. Žadeikis, Nemira Šumskienė, Aldona Slonskienė, Rita Likanderytė, Marytė Gaizutienė, Ilona Dapkienė, Stasė Žemaitienė, Ona Žiupsnienė, Ursulė Eidietis savo dovanomis parėmė „Draugo“ vasaros šventės, įvyksiančios sekmadienį, liepos 28 d., t. marijonų sode, laimėjimų stalą. Tariaime nuosirdų aciu!

Autobiografija – geriausias žanras išdėti visą bjaurastį apie kitus žmones.

Bulver Liton

Pasiryžusios krikščionių idealų tarnyboje moters žymuo šiemet suteiktas JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkei, daugelio organizacijų veikėjai Birutei Jasaitienei. Žymenį jai įteikė „Giedros“ korporacija gegužės 9 d. Lemont, IL. Iš kairės: Danutė Šlenienė, Marytė Gaizutienė, B. Jasaitienė ir Silvija Kučenaite Foti.

Nuotr. Teonas Jasaitienas